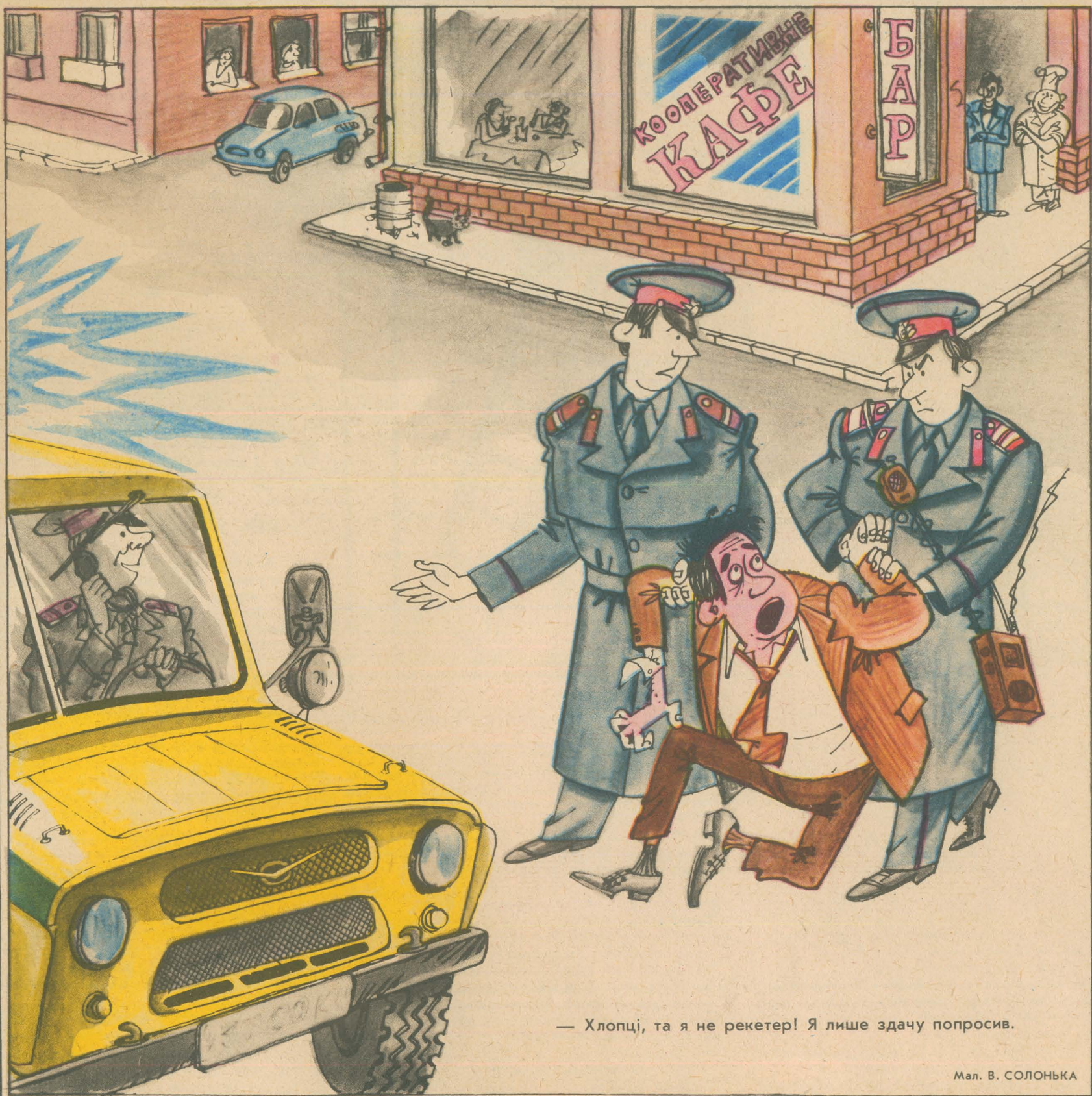

ISSN
0132-4462
1989 КВІТЕНЬ № 7

перець

— Хлопці, та я не рекетер! Я лише задачу попросив.

Мал. В. СОЛОНЬКА

ГОСТІ

ГУМОРЕСКА

— До нас їдуть іноземці! — директор нагадував усім гоголівського городничого.

До нас — це на спортивну базу. Тренуватись у стрибках із трампліна.

— Через три дні будуть тут.

Під трьома днями працівники бази зрозуміли три доби. Три авральних доби. Належало все підремонтувати, закінчити, довершити, довести до міжнародного рівня.

— А як бути з телевізорами? — запитала адміністратор Галина Степанівна.

— Що з телевізорами? В нас у кожному номері кольоровий телевізор.

— У тім-то й біда, що кольоровий. Забули, як недавно один загорівся. Добре, що лижники

звикли стрибати з висоти і наша спортбаза лише триповерхова.

— То, може, поставити «Рекорд» перших випусків? Вони надійні, — подав хтось думку.

— Про що ми говоримо, товариші! Головне, нагодувати нормально людей, — припинив полеміку директор.

— Нагодуємо за вищим класом, — стукнув себе у груди опасистий шеф-кухар. — Ніхто й рісочки з кухні додому не понесе!

— Добре, а що робити з душевними, коли вони не працюють? А умивальники які? І з туалетом у нас проблема... — нагадала заступник директора. — Це ж ганьба на всю Європу!..

Саме в цей час задзвонив телефон.

— Так, слухаю. Ясно! Зрозуміло! — обличчя директора заграло радісною усмішкою.

— Товариші! Приїзд іноземців відмінюється! Натомість приїжджають наші спортсмени. Так що всі проблеми відпадають!

— Ур-рр-а!!!

Зі стелі посипалась штукатурка.

І ніяких проблем.

с. Богородчани
на Івано-Франківщині.

Василь БАБІЙ.

ТЕЛЕГРАФ
ТАП
АГЕНСТВО
ПЕРЦА

ЩЕ ОДИН РОЗИГРАШ

ЖИТОМИРСЬКА область. Коли кореспондент ТАП, прибувши до села Білилівка Ружинського району, запитав у місцевих жителів, де можна побачити голову колгоспу, один із них сказав, що той щойно помчав «Жигулем» униз по вулиці Криворучка.

Як виявилось згодом, кореспондента просто-напросто розіграли: вулицею Криворучка упродовж багатьох років не те що «Жигулем», але й найпотужнішим сучасним трактором проїхати неможливо: загрузне, а то й потоне.

ХТО Ж ЗНАЄ?

Кореспондент ТАП по Київській області передає: ось уже півроку працівники пункту прокату речей у Богуславі демонструють перед жителем цього ж міста М. Панасевичем своє дивне «незнання». На прохання Михайла Гавриловича дати йому на тимчасове користування звичайний магнітофон з «бобінами», вони, як правило, відповідають: «Немає, не буває, не знаємо, не відаємо».

— А я не знаю навіть відкрили цей пункт, якщо у ньому не можна взяти потрібну річ, — відказує їм М. Панасевич.

РЕКОРД ЗА РЕКОРДОМ

ТЕРНОПІЛЬСЬКА область. (Кор. ТАП). Щодня приголомшливі рекорди на швидкість роздягання і вдягання встановлюють відвідувачі єдиної у 18-тисячному місті Бучач побуткомбінатівської лазні. «Швидше! Швидше! Ще швидше!» — такий девіз лунає у роздягальні, де панує воістину собачий холод.

НАТУРАЛЬНИЙ ТОВАРООБМІН

ПОЛТАВА. (Кор. ТАП). Гроші як еквівалент товару ліквідовано у стосунках між працівниками обласних баз «Укруптгалантереї» та «Укруптг'ясомолпрому», керованих О. Л. Сердюком і Є. М. Фельдманом. Обмін іде за принципом «товар на товар». Згущене молоко вимінюється на пральний порошок «Лоск», кава з молоком — на мило «Дитяче».

Оптовики можуть спокійно дивитись у майбутнє: приховані обома директорами резерви — 2,5 тисячі упаковок прального порошку, 45125 брусочків мила «Дитячого», 186225 банок згущеного молока і 24294 банки кави з молоком — допоможуть пережити нинішній дефіцит на ці товари.

НА ШЛЯХУ ДО ВІДКРИТТЯ

ВІННИЦЬКА область. Цікаву ідею висловив у розмові з нашим кореспондентом фельдшер Гранівської дільничної лікарні Гайсинського району М. К. Суворін: сформулювати ЗАКОН ЗБЕРЕЖЕННЯ ПАПЕРУ.

Суть цього закону полягатиме в тому, що шляхом скасування зайвої звітності лише в масштабах області можна буде зекономити тонни паперу. Останнім часом фельдшер вирішив ще й підрахувати — скільки в такий спосіб вивільниться і буде використано дорожнього часу для потреб медичного обслуговування населення.

Козирна історія

(ПОЧАТОК ДИВ. У № 6).

Одного чудового дня Станіслав Назаренко, 1954 р. н., відомий у певних колах під кличкою «Бек», ішов по пляжу острова Хортиця. Ніжно шепотіли хвилі. Яскраво світила третя судимість. На шиї у Назаренка тліпався золотий хрест — такий великий і важкий, що дехто подумав, ніби Назаренко вирішив утопитися. Але це була помилка. Він хотів жити, і неабияк, а добре.

Хрест Назаренко демонстрував, так би мовити, з пропагандистською метою. Мовляв: «Дивіться всі! Я не боюся, що хтось із вас може пограбувати мене. Я не боюся привертати увагу міліції. Бо я — Бек!»

Ті, кому він це демонстрував, саме так і розуміли. Адже вони теж прийшли сюди не випадково. Два пляжі у Запоріжжі — Хортицький і той, що минулого року ще називався Ждановським, можна сказати, виконували роль ігорних будинків. Тут збиралися і солідні — «шпильові», і просто дрібні шулери. Користувалося популярністю серед них також кафе «Сніжинка».

Картярі є всюди, але складається враження, що у Запоріжжі їх вродило більше. До того ж вони тут якісь каліровані. В чому річ?

Влітку 1980 року, коли Москва готувалася прийняти учасників і гостей Олімпійських ігор, правоохоронні органи попросили тих громадян, які кохалися в зовсім інших іграх, відпочити за межами столиці. Адже це були професіонали, а спорт у нас тоді ще весь вважався любительським. Професіонали, певно, узяли курс на Крим, та по дорозі їм трапилося Запоріжжя — місто металургів, машинобудівників і енергетиків. І столичні «катали» (так звуть картярів екстра-класу) вирішили провести тут свою «олімпіаду».

Що характерно: коли на гастролях у якійсь області побував МХАТ, це ніяк не позначається на рівні вистав місцевого театру. А от «катали», провівши у Запоріжжі літо, так підняли планку картярства, що вона не опускається тут уже вісім років.

Назаренко (і, напевно, не тільки він) зробив собі з цього золоте дно. Послухаємо уже знайомого нам С. Гапошина: «У 1986 році, наприкінці, Петров мені пояснив, що Назаренко (Бек), коли він присутній під час гри, навіть не беручи в ній участі, має отримати піввиграшу. Таке правило встановлене у місті Запоріжжі, і якщо хтось із гравців не приймав цих умов і не давав половину виграшу, його чекала лиха доля...

Крім того Петров мені пояснив, що коли ми даватимемо половину виграних грошей Беку, він захистить нас від усяких непередбачених обставин, а також допоможе отримати борг, який не віддають. При отриманні боргу Назаренко вимагав, щоб половину боргу віддавали йому, що ми й робили. Крім того Петров казав, що в такому разі ми можемо грати спокійно, ніхто не посміє нам заважати, оскільки ми стаємо «людьми Бека».

І хоч брехав Петров частіше, ніж казав правду, треба визнати, що цього разу його інформація була точною. Пригадуєте тисячу, яка лишалася за Грядуним? Вона лишалася, поки не втрутився Назаренко. Йому досить було тільки показатися Грядуну на очі у всій своїй красі: майстер спорту з важкої атлетики, Бек не полишав заняття штангою навіть під час гастролей до інших міст.

Але таке глибоке враження його вид справляв не завжди. Тоді в хід ішли кулаки або навіть зашморг, який Назаренко накидав жертві на шию й душив до непритомності. Коли жертву повертали до тями, вона дивилася на світ уже зовсім іншими очима.

Розповісти тут про всі «подвиги» Назаренка неможливо, але якщо оминати епізод із В. Козьолкіним, образ Бека буде неповним. Козьолкін програв 960 крб. Через тиждень він приніс 900 крб., а 60 пообіцяв віддати згодом. Але Назаренко тут же «арештував» його і два дні тримав на квартирі у свого підручного С. Полуна. Протягом цього часу Бек втовкмачував Козьолкіну свою волю: за недодачу 60 карбованців той повинен віддати йому свої «Жигулі», інакше — смерть. Те, що автомобіль ВАЗ-2103 належав не самому Козьолкіну, а його матері, Бека не турбувало. Конвойований Беком і Полуним, Козьолкін прийшов до матері на роботу і виклав їй усе, як є. «Конвоїри» підтвердили, що в разі невиконання їхньої вимоги мати може втратити сина. За два дні в нотаріальній конторі № 3 були оформлені два документи на ім'я Назаренка: перший — на право розпоряджатися автомобілем держ. номер 87-39 ЗПЯ вартістю 6 400 крб., другий — на право отримання грошей за його реалізацію. Не гаючи часу, Бек переоформив «Жигулі» на свого батька, взявши з нього за це 7 000 крб., але згодом продав, так і не повернувши батькові тих грошей...

Ми просто фізично відчуваємо, як нервово

совається на стільці наш читач, як мучить його сакраментальне питання: «А куди ж міліція дивиться?!»

Що відповісти йому? З одного боку, міліція таки дивиться, бо в даний момент Назаренко перебуває за ґратами. А з іншого... не лише сам Бек, а й «його люди» так довго користувалися безкарністю, що мимоволі спадає думка: щось тут не без чогось. Коли потерпілий В. Сірий, точніше, його сестра кинулася шукати захисту у дільничного інспектора В. Д. Сермуса, той викликав Гапошина й Петрова, зібрав відповідні матеріали й передав у вищу інстанцію — до Запорізького райвідділу. «І — тишина-а!»

Звертався до міліції й В. Стоянов. Результат — той самий: С. Д. Сермус передав матеріали до райвідділу, але, читаємо у справі, «матеріал перевірки по заявленню гр. Стоянова В. И. в дальнейшем был утерян».

Потерпілий С. Грядун звертався до Орджонікідзевського райвідділу внутрішніх справ. «Заявленням займався оперативний работник Курпаков Н. Н., однако он заявления не зарегистрировал и надлежащую проверку не организовал... преступную деятельность Гапошина и Петрова не пресек».

Потерпілий П. Пазюк звертався із скаргою на того ж Петрова й Василя Коваленка до працівника карного розшуку Ленінського райвідділу Ю. В. Верби. «Верба подтвердил, что проводил разбирательство, однако материалов проверки нет...»

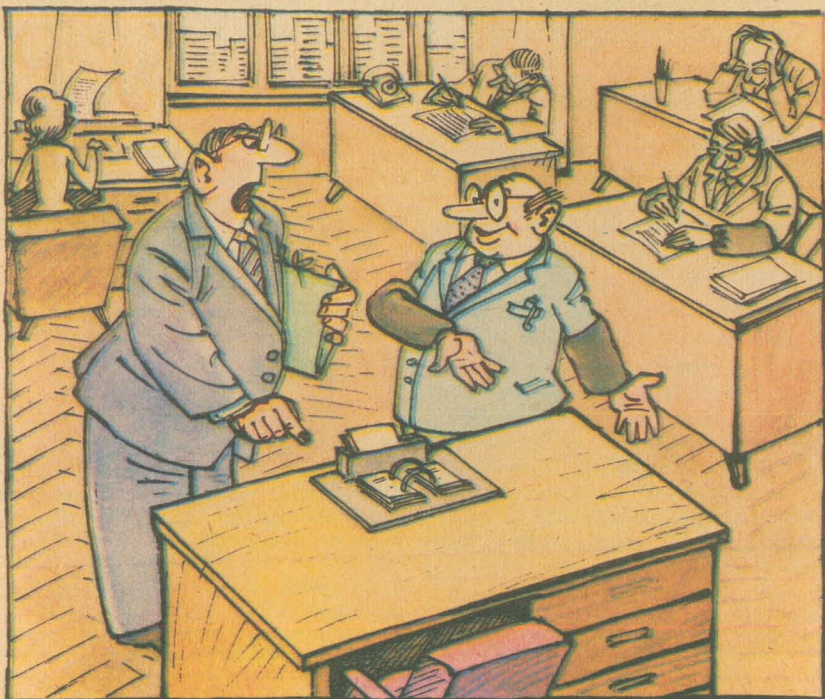
Ну, а сам Назаренко взагалі гуляв по Запоріжжю, як священна корова по Калькутті. Ця недоторканість вражала навіть його підручних. Наприклад, Петров на допиті констатував: «Усі, хто з ним конфліктував, усі, хто з ним співробітничав, — усі закінчували тюрмою. А він — ні».

«Не інакше — синок якогось великого начальника», — зробить висновок проникливий читач. І помилиться. Батько Назаренка майже 34 роки простояв біля мартена на «Запоріжсталі». В тому ж цеху кранівницею працювала його мати. Сім'я з достатком, однак гроші сина не балували. Навпаки, не давали навіть на кишенькові витрати. І коли 1971 року, ще навчаючись у десятому класі, їхній син устроїв ножа в живіт одного громадянина, серед ймовірних мотивів цього злочину фігурував і намір пограбування потерпілого. Та зрештою суд кваліфікував це як злісне хуліганство. Вирок — 5 років позбавлення волі. Батьки били чолом директорів заводу, депутатів, той поклопотався, і Назаренка випустили на три роки раніше. Та не встигли минути ці три роки, як Назаренко сів знову — за тією ж статтею — і знову вийшов достроково за клопотанням колективу підприємства, де він перед тим працював. Надалі його колективом стане злочинна група у складі В. Ковері, В. Петрова, В. Долиніна, О. Смаги, С. Полуна, «Юзика» й С. Гапошина, котрий, не задовольняючись фронтом робіт під орудою Бека, коїв злочини ще й у компанії з В. Савкіним та Г. Чудесниковим.

У серпні 1978 р. Бек вирішив стати художником. І не просто, а художником-шовкографом Оріхівсь-

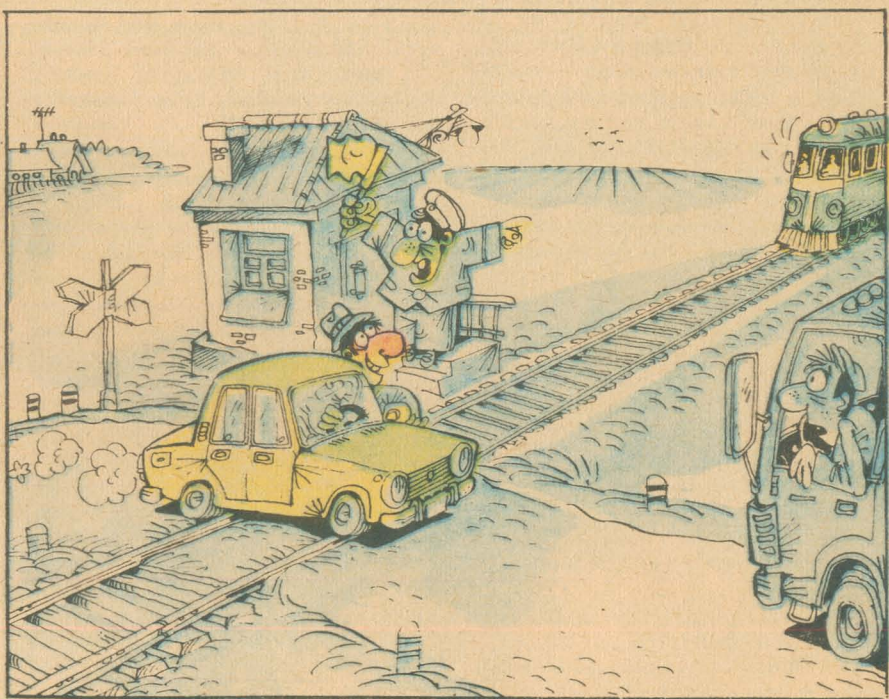
Закінчення на стор. 6.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

— Як член комісії запитую: чиє місце пустує?
— Ваше...

Мал. О. ГУЦОЛА

— Куди преш? Поїзд іде.
— Та нічого з твоїм поїздом не станеться.

— Петюнчику, невже не пізнав? Ти ж мені вчора після дискотеки в коханні освідчувався.

Точність — звичливість королів. Може, тому на королівське звання Лахно ніколи не зазіхав. Бо сам завжди поспішав, нічого не встигав і всюди запізнювався. Прямо нещастя якесь, зла доля, фатум! Єдина втіха, що всі навколо теж поспішали, теж не встигали і теж запізнювалися. Але сьогодні втіхи Лахно не шукав. Сьогодні він вирішив переплюнути всіх королів разом з їхньою точністю: на побачення з Людою вийшов на дві години раніше призначеного часу, хоч до вежі з годинником — традиційного місця зустрічі всіх закоханих — було чверть години неспішно ходи. «Нічого», — думав Лахно. — Зайду в перукарню, потім пообідаю, прогуляюся вулицею і прийду на побачення на десятьох хвилин раніше. Нехай королі утруться!»

Дорогою він ще здаля побачив довгу і звивисту, як анаконда, чергу біля господарського магазину. Часу на роздуми не було. Він бігом приладнав у хвіст «анаконди» і поспішав, що дають. Цього ніхто не знав, але, судячи з довжини черги, давали не абищо!

«Стачить чи ні?» — почав хвилюватися Лахно і про всяк випадок гукнув наперед, щоб давали по одному.

— По одному, по одному! — заукала черга.

— Чого — по одному? — домагалися задні.

Черга зовсім не посувалася, зате на очах росла в ширину. Гладшала. До того ж з'ясувалося, що на базу за чимось лише поїхали і почнуть

ВВІЧЛИВІСТЬ КОРОЛІВ

ГУМОРЕСКА

відпускати, коли щось оте привезуть. «Встигну», — вирішив Лахно. Він запам'ятав передніх, показав заднім запам'ятати себе і подався до перукарні. Тут із чотирьох майстрів працював чомусь лише один. Отже, зайнявши ще одну чергу, Лахно пішов обідати. В ідальні черга була меншою, ніж біля магазину, але більшою, як у перукарні. «Дарма», — втішав себе Лахно. — В ідальні черги рухаються швидко». Та, як на зло, черга ніби закам'яніла. Бо касирка кудись пішла, а коли повернулася, підфарбувала губи і вслілася за касовим апаратом, зникла роздавальниця. Довгенько її не було, а як з'явилася — не стало тарілок. Помили тарілки — скінчився борщ. А брати залізобетонний шніцель Лахно не наважился: доки його пережеш, обидві черги прогавиш. Узав порцію оселедця з олією і став пропихатися до каси, раз по раз наступаючи на чужі ноги і вибаючи. Десь на середині шляху він наткнувся на чийсь відстовбурчений лікоть і... перукарня з магазином разом відпала. З ідальні Лахно вискочив з однією думкою:

швидше в хімічку! Але як швидше, коли до неї півгодини автобусом лише в один кінець? Щоб виграти час, Лахно кинувся на зупинку таксі. А там аж дві черги: одна звичайна, а друга з тих, що мають право без черги. Лахно не мав. Отже, до термінової хімічки з привабливою назвою «Хвилинка» він добрався лише за годину. А там виявилось, що даремно і поспішав. У «Хвилині» черга була довжиною до понеділка. Набравшись нахабства, Лахно спробував прослизнути без черги, але був спійманий за комір і з ганьбою спроваджений на своє законне місце — в кінці. І марно він клявся, що стояв тут від самого ранку, що в нього зараз літак, пожежа і термінове побачення, — ніщо не допомагало. Черга стояла несхитно, як Брестська фортеця.

Так і не втерши носа королям, Лахно з годинним запізненням побіг до заповітної вежі. Весь у плямах, нестрижений і голодний, він навіть злості не відчував — тільки дріб'язкову заздрість до королів.

На хіднику під вежею топкалася похмура вервечка молодиків, що, видно, теж запізнилися. Лахно механічно спитав, хто останній і, не чекаючи відповіді, став за парубком з квітами. Була надія, що Люда також десь затримується у черзі. А що? Цілком можливо. Бо, зрештою, в чергах не стоять лише королі. Та ще, хіба, королеви...

Віталій КОВАЛЬ.

Києво-Святошинський район на Київщині.

У ГОТВАЛЬДІВСЬКОМУ районі на Харківщині страшенно не люблять шахраїв. Піймався, скажімо, на махінаціях і зловживаннях тепер уже колишній директор будинку відпочинку «Коробові хутори» Бородин — а його за вушко та й на сонечко. Відповідай, мовляв, голу-бе! Вліпили комбінатору два роки виправних робіт. Або ось таке: не встигла продавщиця відділу робітничого постачання (ВРП) Зміївської ДРЕС Поліщук запустити руку до державної кишені (вкрала дві тонни кавунів), як їй миттю — по тій руці: не тягни! Одержуй, що заслужила. Тобто — півтора року. І правильно. Абсолютно правильно зробили служисті Феміди, віддавши належне злодіям. Як кажуть, катюзі — по заслугі.

Що ж стосується подальших подій, то вони, відверто кажучи, дещо дивують. Уявіть собі картинку: гнівне слово прокурора, обурення громадськості, вирок... А слідом за цим Бородин і Поліщук підводяться з досить твердої лави підсудних та прямим ходом — до виходу. Бо там їх уже з нетерпінням чекає сам начальник заданого ВРП Зміївської ДРЕС Леонід Федорович Назаренко. Транспорт, мовляв, подано! І замість непоказної машини з ґратами на вікнах злочинців садовлять у комфортабельний лімузин, яким вони благополучно дістаються очолюваної Назаренком установи. Де засуджений Бородин цілком зручно вмищується у кріслі завідуючого базами, а любителька кавунних операцій Поліщук обіймає посаду комірника. Ось такий милий провінційний сюжетик.

Саме про нього і розповідалося у фейлетоні «Під районним світлом» («Перець» № 2 за 1988 рік).

Як же обурилися після його публікації у Готвальдівському райкомі партії! Правда, не на Назаренка. І навіть не на Бородину або Поліщук. Дуже сильно розсердив райкомівців факт публікації фейлетону. Мовляв, хіба так можна? Куди ж таке годиться! І взагалі, хто дозволив навіть припустити, що світла районного масштабу керують районом із заплющеними очима? Та це ж безнащо! І у своїй відповіді за підписом секретаря райкому партії О. Г. Кірнуса категорично стверджують, що «райкомі партії не самоусунулися від політичної участі їх (злочинців). — Авт.) дій, а навпаки...»

Що ж, коли Олександр Григорович наповняє, то давайте простежимо за цим багатозначним «навпаки», виходячи з тієї ж таки відповіді за його підписом (перший секретар райкому Олександр Симонович Пушкарєв, кажуть, до того розгнівався, що не побачив навіть підписувати відповіді).

«З його (Бородину). — Авт.) особисті ініціативи», — сповіщає О. Г. Кірнуса, і за погодженням з Харківською територіальною радою по управлінню курортами профспілок він повернувся до міськторгу, де наказом Харківського обласного управління торгівлі призначений начальником торговельного відділу — заст. директора з торгівлі. Разом з тим бюро райкому партії на цій посаді його не затвердило, оскільки до райкому партії надійшли компрометуючі матеріали на нього за час роботи директором будинку відпочинку. Відчуваєте, наскільки принциповий підхід? Господарські керівники і так, і сяк, а райком партії — ні! І крапка! Нічого, мовляв, усякими проймай займати керівні посади. Отож не встиг колишній директор будинку відпочинку потягнутися до міськторгу і примиряється до крісла заст. директора, як йому через 21 день вліпили догану за зловживання службовим становищем... Цілком логічно, правда, було б припустити — (здаймо крилате райкомівське «а навпаки»), що на цьому кар'єра Бородину гучно луснула! Якби! Незатверджений Бородин під невиспущим оком райкому зумів ще ледь не півтора року повернувати торговельними ділами Готвальдівського району! Вважайте, аж до тієї

Дрібнички на рожевому фоні

миті, поки над його головою не пролунало: «Встати! Суд іде!»

Тільки, як нам уже відомо, після вироку він знову опинився у когорті незамінних, посівши керівну посаду у ВРП.

Правда, райком партії не обійшов своєю увагою і цього ганебного факту. Користуючись термінологією О. Г. Кірнуса, райком дав політичну оцінку покровителям шахрая. І то зовсім пусте, що покровителі були розвінчані лише через рік і тільки після втручання «Перця». Хіба варто надавати цьому якогось значення? Куди ж ефектніше написати у відповіді: «З ініціативи бюро райкому партії... у первинних парторганізаціях... торгів було розглянуто виявлені недоліки. При цьому членом партії: директору міськторгу Прокопюку Ф. С. і начальнику ВРП Назаренку Л. Ф. було оголошено догани». І знаєте, за що? Назаренку, скажімо, — за «призначення Бородину на керівну посаду у ВРП Зміївської ДРЕС». Ну, як тут знову не згадати про керування із заплющеними очима! Адже не секрет для всього району, що, підписавши наказ про оте призначення, Леонід Федорович разом зі своїм апаратом ще й досить спритно обвів навколо пальця правосуддя. Саме у кабінетній тиші начальниці ВРП було складено фактивні документи для передачі в суд, у яких засвідчувалося, що Бородин — зовсім не керівник, а звичайнісінький роботяга, який не має найменшого відношення до матеріальних цінностей. Завдяки цій «кляп» суд і передав «роботягу» на поруки його ж підлеглим. Тільки про цю фальсифікацію навіть і не згадали в райкомі.

І вже украй були обурені райкомівські працівники тим, що у фейлетоні зазначено про призначення після судового процесу кавунної крадійки Поліщук на посаду комірника. А що тут, мовляв, страшного? Її дійсно переведено комірником тарного складу з бригадною матеріальною відповідальністю, що не суперечить вироку народного суду... Інакше кажучи, а чому б злочинцю, що відбуває покарання, і не довірити матеріальні цінності? А раптом, хто ж його знає, у всьому ВРП більше нема кого поставити на цю ділянку? І взагалі, не переводити ж її за якісь дві тонни поцуплених кавунів у підсобні робітники! Чи, крий боже, у прибиральниці! Здається, що у райкомі партії саме так політично оцінили дії керівників ВРП. «Не суперечить вироку» — і крапка. І ніяких запитань.

Відверто кажучи, у Готвальдівському районі існує чимало моментів, які «не суперечать». Скажімо, падіж птиці на Таранівській птахофабриці й у дослідному господарстві «Борки», як з'ясувалося, абсолютно не суперечить плановому. Що з того, що у 1987 році там перекинулося догори лапками понад 300 тисяч качок, курей, індиків? Адже мало не 400 тисяч карбованців збитків цілком вписуються у планові цифри! Так чого ж іще треба? Та й хіба це збитки? Чи варто взагалі на суцільному рожевому фоні займатися таким питанням?

Інше діло — будівництво. І не яке-небудь взагалі, а нової споруди райкому. Ось на вирішення цієї вельми актуальної проблеми сучасності можна кинути всі сили, всю енергію й кошти. Ну то й що з того, що старий райком

партії виглядає майже як новий? Не в цьому суть. Уявіть собі, як докорінно відразу зміниться партійна робота в районі, коли в центрі Готвальда виросте іще новіша споруда! Для цього, правда, доведеться завалити кілька житлових будинків. Та, либонь, міркують у районі, гра варта свічок. Бо саме з вікон майбутнього нового райкому можна буде виразно побачити, що в райцентрі немає не те що пологового будинку, а навіть пологового відділення у райлікарні, що шкіль рівно стільки, скільки потрібно мати, аби діти навчалися у три (!) зміни, бо не вистачає в них мало не трьох тисяч учнівських місць. І все це, уявіть собі, абсолютно «не суперечить»! Бо новий будинок райкому — ось що, на думку його працівників, має на небачений рівень піднести авторитет районного партійного керівництва!

Саме це, а не уважне ставлення до місцевих потреб, до тих сигналів про різні порушення та зловживання, які надходять з місць. На ті сигнали можна реагувати по-всякому. Можна відповісти авторова багатозначним «не суперечить», а до найбільш настирливих вжити оперативних заходів по знешкодженню. Як вчинив, скажімо, прокурор району Олександр Миколайович Каменев стосовно Ольги Микитівни Г. з радгоспу «Борки». «З 1970 року, — видає він про неї коротку й чітку інформацію, — перебуває на обліку в Готвальдівській поліклініці «Розвиток психопатичної особистості зі схильністю до сутяжництва». Уявляєте, які своєрідні погляди має готвальдівський прокурор щодо тлумачення законів? Особливо того, в якому йдеться про збереження лікарської таємниці. А коли ще врахувати, що на руках у Ольги Микитівни досить компетентний висновок, де про її стан сказано, що хвора має всього лише неврівноважений синдром, то тут уже залишається тільки розвести руками.

Але в райкомі несхитно впевнені, що все це дрібнички. Що краще подивитися, який у їхньому районі фон рожевий. Просто краса! То чи варто звертати увагу на деякі дуже окремі і зовсім поодинокі зловживання посадових осіб у райбуткомбінаті (слідство ще триває), на махінації також вельми поодинокі О. Л. Нестерцової (старшого контролера-ревізора Мінфіну УРСР по Готвальдівському району, до речі, родички колишнього керівника райбуткомбінату), на несунів, яких чомусь останнім часом стало більше, ніж дерев у лісі, і т. д., і т. п. Адже головне — це фон. Загальна картинка, а не окремі моменти повсякдення. Тим більше, що райком партії не самоусунувся, а зовсім навіть навпаки... Чи не так?

Що ви! Саме так. Тим більше, якщо на справу районні дивитися не прямо, а крізь цей самий рожевий фон.

І. ЛАГОЗА.

Харківська область.

— Може, хоч так ми його з крісла скинемо...

ДУМКИ ВГОЛОС

● Його життєвий принцип: батьківською дорогою, у батьківських цоботах і на батьківських харчах.

Іван ФОМІН.

● Інколи те, що не лізе ні в які ворота, проносять через звичайну прохідну.

Микола БОБИР.

● Коли всі біжать по колу, невідомо, хто лідер.

Петро КИРЧИКОВ.

Друже перче!

Кажуть, колишній вельможі носили персні з власними печатками. Нині такої моди немає, та й вельможі нібито не повинно бути. Але деякі начальники розпоряджаються довіреними їм печатками, як своїми власними.

Якось треба було мені завітати копію довідки про розмір моєї зарплати. Пішов я до М. Б. Брами, який в АТП-36301 (Харків) керує відділом кадрів і має в руках печатку. А він послав мене до нотаріуса. Місяціє через п'ять вишлю така сама потреба, і знову Брома відмовився прикласти свою (державну!) печатку. Тоді поклали директора — В. М. Макарян. І він, тримаючи в руках оригінальний документ, підписаний особисто ним, відмовився завітати копію. Довелося їхати до територіального об'єднання автотранспорту. Там дуже

здивувалися з такої тяганини, довідку завірили, а оскільки я приклав до неї ще й скаргу, то Бром оголосили дозану.

Ну, думаю, тепер воно попустить! І от знову йду до Макаряна: у зв'язку з тяжкою травмою для лікарської комісії (ЛТЕК) потрібна довідка про відстань від села, де я живу, до АТП. І знаєте, яку резолюцію наклав Макарян на мій заяві? «Дать т. Синько В. ответ в устной форме». Отак бюрократи знищують над робочою людиною. Це в них така перебудова! То може, ти, Перче, даси їм жару? Хоч в усній формі!

В. СИНЬКО.

с. Пересічне Дергачівського району Харківської області.

Продовження. Поч. на стор. 3.

кого райпобуткомбінату. Від Запоріжжя до Оріхова, вважає, з півсотні кілометрів, але Бека це не обходило: йому був потрібен запис у трудовій, а працювати й отримувати гроші, за домовленістю з майстром В. Зінченком, мали інші люди. Сам же Назаренко того ж місяця подався в Ялту, де його чекали такі ж художники, як і він.

І тут Бек потерпів фіаско. Він програв не мало, не багато — 360 тисяч. Судячи з результату, до нього застосували увесь набір тих «штучок», які досі він зі своєю компанією застосовував до інших, включаючи дурманний препарат, непомітно підлитий у склянку з напоєм. Якусь роль, певно, відіграв у цьому землячок Бека О. Кучменко, який теж був учасником картярського збіговиська. У всякому разі, Бек на нього дуже образився. В жовтні доля звела їх у кафе «Сніжинка», де й відбулося побоїще, в результаті якого новоявлений художник трохи не потрапив на той світ.

Міф про трудову діяльність у райпобуткомбінаті одразу набрав неабиякої ваги: Назаренко подав заяву на пенсію по інвалідності, підкріпивши її «коцаними», як шулерські карти, довідками з місця роботи. Без цієї липи про пенсію годі було й думати, адже на той час дійсний трудовий стаж 24-річного Бека не становив необхідних трьох років. По суті, Назаренко зіграв із Орджонікідзевським райсоцзабезом у «дурня» і виграв.

Усі були задоволені, крім Кучменка. Його ображало те, що в суді Назаренко фігурував лише як потерпілий. Кучменко з радістю посунався б, щоб дати місце на нарах Бекові. Про це своє бажання він писав у різні інстанції. Та й обласна прокуратура в особі прокурора А. І. Онищенка, переглянувши справу у вересні 1979-го, не погодилася зі слідчим Г. М. Савенком, який кількома місяцями раніше відмовився притягти Бека до відповідальності. Феміда зробила глибокий вдих і... буквально через півроку, 3 квітня 1980 р. нову кримінальну справу було порушено. Але Назаренко вже зник.

Шукали його довго: аж 30 грудня 1981 року Бек опинився у слідчому ізоляторі. В основі звинувачення лежало розкрадання державних грошей шахрайським способом. Тут і лікарняні, які він отримав

у комбінаті, де не працював, і пенсія, на яку не мав права, і ще дещо. Здавалося, Назаренкова карта ось-ось буде бита.

4 лютого 1982 р. справу № 3619 прийняв старший слідчий слідчого управління УВС облвиконкому М. Д. Караулов. Деякий час слідство не велося у зв'язку з хворобою Назаренка. Справа вивчалася в прокуратурі, а потім повернулася до слідчого управління.

І тут почалися дивовижні речі.

На захист Бека стала... республіканська прокуратура. Саме звітні надійшов лист № 16-2166-79 від 13.04.82 р., де чорним по білому було написано, що «стаж роботи в райпобуткомбінаті Назаренкові нарахований правильно... справу по звинуваченню Назаренка в цій частині належить припинити за відсутністю в його справі складу злочину». Підписався під цими словами заступник начальника слідчого управління Прокуратури УРСР старший радник юстиції В. В. Єременко. Що водило його рукою, ми дізнатися не змогли: В. В. Єременко вже на пенсії. Зазначимо, що його послання не мало сили вето, але воно дало зрозуміти: нагорі «есть мнение»...

Пригоди справи № 3619 тривали.

«13 травня при вивченні кримінальної справи я виявив, що з неї вирвані й відсутні: табель обліку робочого часу (Оріхівського райпобуткомбінату. — Авт.) за вересень 1978 р., два інші процесуальні документи, а також опис кримінальної справи з 3-го тому... До цього справа була в облпрокуратурі, 4.05.82 надійшла до слідчого управління УВС Прудивусу В. Ю. (нач. слідчого управління. — Авт.), 11.05. — Поляку О. В. (тодішній заступник Прудивуса, нині — нач. міського управління внутрішніх справ. — Авт.), який... учинив резолюцію. Згідно з резолюцією, мені належало прийняти справу... з урахуванням думки Поляка О. В. припинити її... за ст. 7 КПК УРСР. Від Поляка я довідався, що це питання узгоджене з начальником відділу по нагляду за слідством і дізнанням в органах МВС облпрокуратури т. Рядинським. З приводу зникнення документів зі справи я написав рапорт, доповів про це т. Прудивусу, який спокійно поставився до цього...»

Це — розповідь М. Д. Караулова, а точніше — його свідчення. 1986 року з незалежних від нього причин був змушений залишити службу, і в 1988 році майор С. М. Ключке, котрий очолював слідчу групу МВС УРСР, допитав його як свідка. Напевно, читачеві цікаво: що ж то за стаття 7 кримінального кодексу УРСР? Вона визначає порядок звільнення від кримінальної відповідальності в результаті зміни обставинки. Тобто, — або Бек перестав бути суспільно небезпечним, або його дії вже не становлять загрози. І це в той час, коли акції Бека у злочинному світі невинно зростали!

«Я був не згоден, тому вирішив винести таку постанову про припинення справи, якої прокурор не погодився б прийняти». Цей документ (т. 5, арк. 203) справді складений так, що його знущальний підтекст видно неозброєним оком, і розрахунок слідчого виправдався. Але, як повідомляє далі М. Д. Караулов, це призвело до такого загострення його стосунків з начальством, що через тиждень довелося написати рапорт: «Прошу увільнити мене від розслідування справи № 3619...»

«У мене склалося враження, що в долі Назаренка, в тому, щоб він лишався на волі, зацікавлені посадові особи», — заявив потім М. Д. Караулов слідству. Коли ми наводили ці слова в обласній прокуратурі, в обласному управлінні внутрішніх справ, обуренню наших співбесідників не було меж. Але ж результат: після Караулова справа була передана до слідчого управління міського УВС і тихо припинена за тією ж ст. 7!

На той час вона складалася з трьох томів. А через 6 років — уже з вісімнадцяти. Видно, Бек добре увірував у власну безкарність.

Торік, значною мірою завдяки наполегливості нинішнього заступника начальника міськУВС В. Г. Цилінського й начальника карного розшуку міськУВС В. М. Романька, органи правопорядку взялися за Назаренка і його підручних по-справжньому. До Запоріжжя на допомогу виїхала група працівників з МВС республіки. Очолював цю роботу заступник міністра внутрішніх справ О. М. Чистяков. Назаренка арештували у Львові, де він керував бригадою «наперсткарів».

У дні, коли відбувався суд, законодавство УРСР, нарешті, поповнилося законом про кримінальну відповідальність за азартні ігри. Але зворотної сили закон не має, тому судили Назаренка і компанію не за ігри, а тільки за злісне хуліганство, за шахрайство, за розбій і т. п. Назаренко отримав 8 з половиною років, Петров — 7, Гапошин — 6 з половиною. У Назаренка вилучено 114 тисяч карбованців. Ще 45 тисяч Бекових грошей здав у міліцію його батько. Багато?

«Не знаю точно, але кажуть, що мільйон у Бека є», — повідав на допиті В. Петров. Але цур йому! Кажуть іще, що не в грошах щастя. Нас інше непокоїть. «Я двічі надсилав протокол допиту Караулова до обласної прокуратури, — сказав С. М. Ключке. — Але жодного разу так і не отримав відповіді...»

Г. ЛІТНЕВСЬКИЙ,
М. ВАВІРОВСЬКИЙ.

Р. С. Днями нам стало відомо, що Запорізька обласна прокуратура все ж не залишилась осторонь: порушено нову кримінальну справу.

БАЙКИ У ПРОЗІ

ПОДЯКУВАЛА

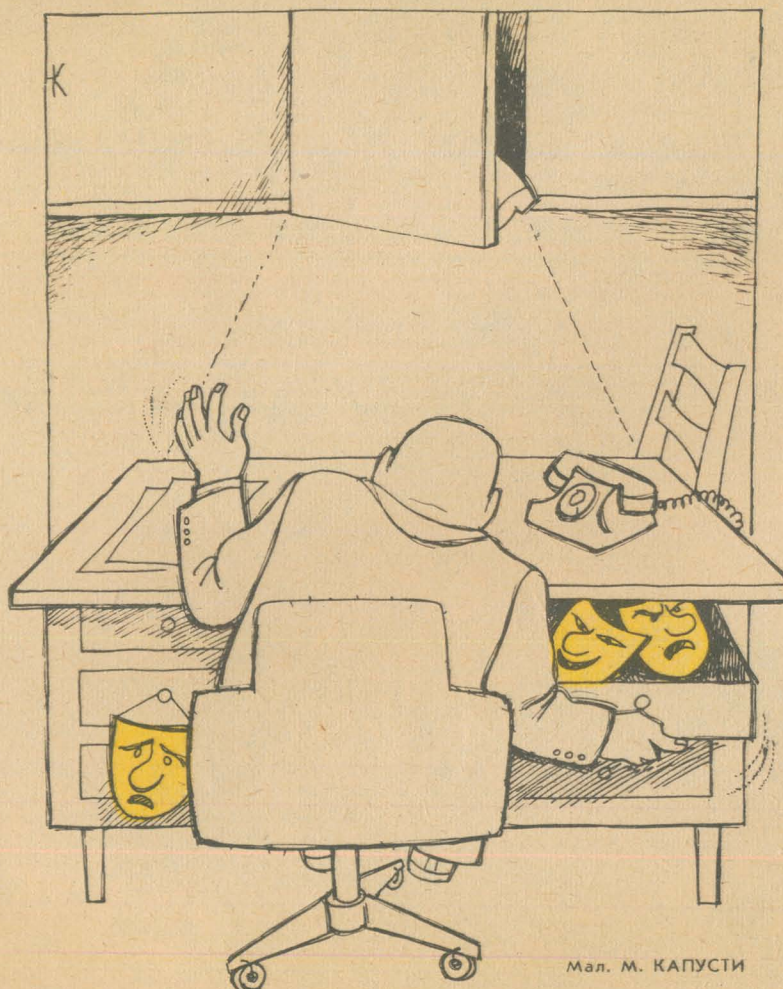
Почув якось Заєць про цілющі властивості зміїної отрути і пришвендяв до Кобри: — Виручай, сестро. Так поперек ломить, спину розігнути не можу.

Кобра з готовністю пішла назустріч Зайцю. Той і ноги виправив...

ВИКРУТИВСЯ

Мішок аж тріщав від нутуги, так допомагав Хомі красти зерно з току. А коли того спіймали на гарячому, виступив проти нього на суді як речовий доказ.

Володимир ДУГАР.

Мал. М. КАПУСТИ

Валентин ЛАГОДА

ЯВТУХ СИРИЦЯ

Він у селі крутився в'юнко!
Ні, не гуляв, не пропивався, —
З далекоглядним розрахунком
В актив надійно пропихався.

Оговтався й, дивись, до міста
Переметнувся Явтух Сириця.
— Чому? — спитав я активіста.
— Та просто всіх я переріс там,
В селі мені вже не сидиться!..

І він осів-таки в столиці,
Десь влаштувався по набору,
Став до начальства він тулиться,
А там і сам пішов угору.

Це ж він на зборах різних рівнів
Плескав сильніш за всіх у залі!
Його помітили: — Активний! —
І висували далі й далі.

Так по службовій по драбині
Явтух здирався вище й вище,
Вже сам начальствує він нині,
Хоч в голові ще вітер свище.

Під всім сільським підвів він ризку,
Відмежувався. Мовляв, а нащо?
Зневажив мову материнську,
Для ш е ф а, бач, невідходящу.

Проте очолив установу,
Отак духовно рано всохши.
Зустрів його, питаю знову:
— Чом ви забули рідну мову?
— Та мнє по-руськи якось льогше!..

ПРИНЦИПОВЕ РОЗЛУЧЕННЯ

При розлученні чоловік і дружина принципово розподілили все спільно нажите майно. Залишилась одна коробка сірників.

— Запалюй сірники! — рішуче наказала дружина.

— Навіщо? — здивувався чоловік.

— Вогонь буде мені, а дим від сірників — тобі...

Повідомив М. СКВОРЦОВ.

м. Шостка
Сумської області.

ПОЖАЛІВ

— Клаво! — гукає чоловік до дружини, яка порастєється на кухні. — Ти тільки подивися, яка на вулиці чудова погода. А в тебе все то кухня, то прання...

— Але ж ти знаєш, скільки за тиждень роботи назбиралося.

— От я ж і кажу тобі, що відпочивати треба. Вийшла б свіжим повітрям подихати. А заразom і машину помила б.

Повідомив В. ГАВРИЛЕЦЬ.

с. Успенка
Онуфріївського району
Кіровоградської області.

ГАРНИЙ РЕЦЕПТ

Пацієнт: — Скажіть, лікарю, які вправи найкорисніші для того, щоб схуднути?

Лікар: — Повертайте голову зліва направо і справа наліво.

Пацієнт: — Коли?

Лікар: — Коли вас пригощають.

Повідомив С. ФІЛІПОВ.

м. Фастів
Київської області.

ЗАБУВ ВІДРУБАТИ

Слідчий запитує робітника м'ясокомбінату:

— Скажіть, ви не відмовляєтесь, що вкрали учора м'ясо з холодильника?

— Не відмовляюсь, товаришу слідчий, було таке: вкрав одну свинячу ніжку.

— Але ж у протоколі записано, що ви вкрали вісім кілограмів м'яса!

— Може, й так, бо я ту ніжку забув відрубати від стегна.

Повідомив В. МИХАЙЛОВІН.

м. Братське-1
Миколаївської області.

УТОЧНЕННЯ

Покупець запитує:

— У вас є крем для взуття?

— Для якого? — перепитала продавщиця.

— Сорok третього розміру...

ОБРАЗА

— Перепрошую, Петре Петровичу, але раджу вам кричати на мене увіголоса.

— А то чому? — гнівно спитав начальник.

— Бо я працюю у вас на півставки.

ЗАЙВА ТУРБОТА

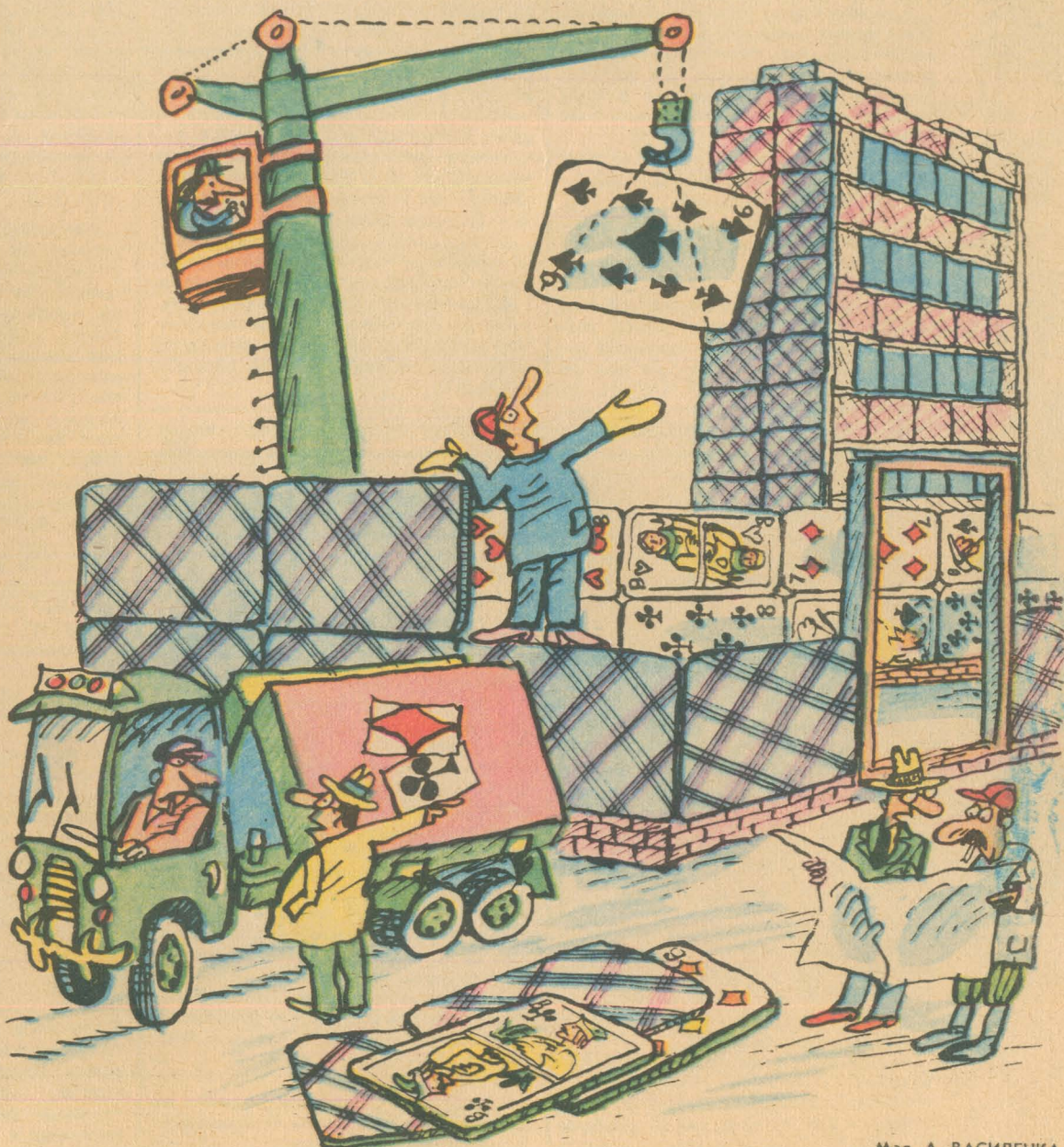
— Що вас турбує, колего?

— Тільки те, що в мене зараз немає грошей.

— Дивно: як вас може турбувати те, чого немає?!

Повідомив Б. СЛЮСАР.

м. Світловодськ
Кіровоградської області.

КЛУБ ГУБИТЕЛІВ ПРИРОДИ

СЬОГОДНІ В КЛУБІ:
1. Чергове засідання.
2. Екскурсія по Львову.
3. Танці. Новини.

«ФІТЬ-ФІТЬ-ФІТЬ, ТЬОХ-ТЬОХ-ТЬОХ!...»

(РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАСІДАННЯ КЛУБУ)

— Вельмишановні товариші! — звернувся до присутніх головуєчий. — У кожного з нас двоє вух, щоб двічі чути, і двоє очей, щоб двічі бачити... Але дехто прислав свою пильність. І що ми тепер маємо? А те, що сьогодні усі накладаються на нас! Яку газету, який журнал не відкреш — усюди критичні виступи на теми екології... Як кажуть, спочатку обіймали, цілували, а нині!! І хто! У першу чергу письменники. Так розперезалися, що скоро на кожного губителя капкани ставитимуть.

— Думайте, на них управи не знайдеться!! — загуп зал.

— А тому, — продовжував головуєчий, — треба виступити проти шкрябонерів широким фронтом. Для них найголовніше що! Натхнення! Щоб заводська труба не заважала милуватися краєвином і доведеться не «кашляти», а виводити під вікном: фіть-фіть-фіть, тьох-тьох-тьох, ай-я-я, ох-ох-ох! А ми тим писакам скажемо — дзуськи! І деякі успіхи у цьому плані є. Наприклад, наші товариші, які трудяться на заводі ім. Ф. Дзержинського у Дніпродзержинську, багато роблять, аби у жодного місцевого жителя груди не розпирало від розчудесних краєвидів і не закрадалася думка взяти ручку й утнути кілька строф пейзажної лірики. Бо якщо вітер повіє від заводських труб на місто, то поети не встигатимуть здувати саку із своїх поетичних блоктів. Переконали, що жоден поет не зримував і пари рядочків, прогулюючись у протигазі поблизу вінницького хімзаводу ім. Я. Свердлова, пилогозоочисне устаткування якого працює так неефективно, що викиди сірчаної кислоти, сірчаного ангідриду та окисів азоту у кілька разів перевищують гранично-допустимі концентрації. Я вже не кажу, що комусь із жителів масиву Херсонського целюлозно-паперового заводу, на території якого знаходиться бойня Цюрупинської райзаготконтори, стукне в голову нижня метафорична епітета. Санітарно-захисна зона для такої «кози» має становити півкілометра, а він знаходиться від житлових будинків за двадцять-п'ятдесят метрів. І це при тому, що на бойні відсутні очисні споруди...

Я пропоную підтримати старання керівників вищезазначених підприємств і створити там школи передового досвіду по боротьбі з природою.

Останні слова потонули у хвилях оплесків.

Репортаж від П. МИШКО.

ЧИ ВПАДАЄ ГНИЛОП'ЯТЬ У БАЙКАЛ?

— От тому і треба скликати зібрання. Щоб потім нам не вказували, що питанням охорони природи ми не приділяємо належної уваги. Зберіться... і про Байкал подискуйте. Про Байкал усі знають... Ну, а про наш коксохімічний завод... Про нього потім... Сьогодні треба мислити масштабно...

І хоча я не можу ручатися за достовірність такого діалогу, можу з упевненістю сказати, що на Комунарському коксохімічному заводі — усі за чистої води озера Байкал. А те, що річка Лозова забруднюється агресивними водами підприємства?.. Та скільки там тієї Лозової! Було б про що говорити...

Сьогодні ми й справді починаємо мислити масштабно. І, одягнувши замість коротеньких штанців солідні брюки, ми чомусь забуваємо слова пісні, яку так полюбили, будучи у тих штанятах, співаючи: «З голубого ручейка починається река...»

«Та хіба наша Гнилоп'ять до того Байкалу добіжить?» — очевидно, так розмірковували директор Бродяцького цукрового заводу (Вінниччина) В. М. Станіславчук та головний інженер підприємства А. Г. Гуменюк. І так заспокоїли себе, що не помітили, як жомокнісли води з полів фільтрації цукрозаводу похлюпотіли у річку. Риба в Бердичівському водосховищі жомом не розбалувана — і відразу догори черевом, у ставках колгоспу «Зоря» Бердичівського району (Житомирщина) навіть загартовані карасі і ті віддали богу душу. Але до Байкалу не дійшло! Ну, і слава всевишньому! І нічого,

М. ПРУДНИК.

Прогулівка з примхливим гостем

КОЛИ до мене приїжджають гості, я обов'язково знайомлю їх зі своїм містом Львовом. Перш за все, ми йдемо на Високий Замок, де з висоти пташиного польоту милуємось панорамою древнього града, затим спускаємось на квадратну площу — Ринок, де стоять скульптури древніх богів та богинь. Відтак відвідуємо музеї, зосереджені на цій же площі. Донині всі мої екскурсії проходили напрочуд спокійно, без будь-яких пригод та ексцесів, як, власне, і має йти за традиційним маршрутом.

мове взуття і ще якусь гумотехнічну деципу. А що дихати важкувато, то завод для цього діла має аж сорок одне джерело викидання в атмосферу шкідливих речовин. У найширшому асортименті. Тут і пилюка технічного вуглецю, і окисли азоту, і вуглеводень, і етилоцетат, і бензин, і хлористий водень... У позаминулому році в повітря було викинуто більше двосот тонн цього розмаїття.

Я порадив гостеві уважно придивитися до цього підприємства, бо, коли він приїде до Львова років через десять, заводу на цьому місці, можли-

з того, що отак запросто ігноруються заборони медиків, я розповів йому, як закривали лише одну дільницю пустомитівського заводууправління вапняних заводів виробничого об'єднання «Львівбудматеріали».

Вказана дільниця інтенсивно забруднювала атмосферу в районі Пустомитях і в зоні відпочинку львів'ян у селі Глинина Наварія. Ще в 1977 році відповідний науководослідний інститут розробив проект заміни неефективних рукавних фільтрів на ефективні електрофільтри, які мали бути введені в експлуатацію

во, уже й не знайде. Супутник поцікавився, чим викликаний такий мій песимізм. Пояснив: ще одинадцять років тому обласна інспекція Держкомітету УРСР по охороні природи прийняла рішення про винесення цього заводу за межі міста, подали від житла і дитячих садків. А я вже помітив, що такі рішення починають виконувати в середньому лише через 20—25 років після їх прийняття.

Заслухавшись мою глибокоізначальною розповіддю, гість не помітив, як ми пройшли вулицю Декабристів і опинилися на вулиці Б. Хмельницького, де розташований нафтопереробний завод. І тут мій гість раптом знову почав кліпати очима й часто, неглибоко дихати.

Я із максимальною гостинністю заступоїв його: нема чого панікувати. Утруднене дихання пояснюється просто — нафтопереробний завод щодня і безупинно викидає в повітря понад дві тони різних шкідливих речовин. До речі, міськвиконком ще навесні 1985 року ухвалив — винести завод за межі міста. Але він і досі, вважаєте, у його центрі.

Я міг би додати, що навесні 1988 року своє слово про таке успішне ігнорування нафтопереробниками умов екологічного співжиття міг би сказати і обласний комітет народного контролю, але несподівано, що гостеві таки непереливки. Найближча ж поліклініка — на вулиці Хімічній. Пішли туди. Дали йому кисневу подушку, подихав, оготався...

Вийшли з поліклініки, дійшли до середньої школи № 22, і мій незагартований і неадаптований гість знову почав важко дихати. Нічого дивного, пояснив я, бо ж буквально навпроти поліклініки, неподалік школи, впритул до житлових будинків затишно розмістився лакофарбовий завод. Завдяки йому в житловій зоні гранично-допустимі концентрації (ГДК) бутцелату перевищено в шість разів, а фталевого ангідриду — в 8—9, а то й у 15 разів.

І цей завод, до речі, також не закрили, хоча і було на те відповідне рішення санепідстанції.

Ну, а щоб гість менше дивувався

Але цього разу мій гість виявився дещо примхливим. На Високий Замок ми вичащалися благополучно, а там, роззираючись довкола, він тичнув пальцем у той бік, звідки в сиву давнину на Львів сунули татарські орди, і запитав: — А там що? — А там, — пояснив я, — знаходиться район Підзамче, або, висловлюючись модерно, — Шевченківський район Львова.

— Хочу туди! — категорично заявив гість.

Я почав тлумачити, що цей район не надто старовинний, хоч і досить підстаркуватий, що ніяких особливо видатних пам'яток архітектури там нема.

Гість уважно вислухав мої популярні роз'яснення і все ж сказав: — Хочу туди!

Я додав, що у тому районі, як на гріх, нема жодного театру, жодного музею (за винятком музею першодрукаря І. Федорова), і є лише один інститут — поліграфічний, але той збудували так далеко, що не тільки туристи, а й самі студенти з трудом туди добираються.

Гість усе зрозумів, ще співчутливіше кивав головою, але затято промовив: — Хочу туди!

Що було діяти? Затверджений план, традиційний маршрут, звичайно, багато важать, але для кожного львів'янина воля гостя — святе діло.

...Ми пройшли повз музеї першодрукаря, промикнули залізничну станцію Підзамче, завернули на вулицю Декабристів.

— Оце, — показав я, — відома взуттєва фірма «Прогрес», оце автотранспортне підприємство, оце завод електроосвітлювальної арматури, а це дитячий садок № 65...

Гість зморщився, стиснув двома пальцями ніс і запитав: — А чим тут так... що аж дихати не можна? — Це у тридцяти метрах від дитсадка, — я пояснивав тоном досвідченого гйда, — розташований завод гумотехнічних виробів. Він виготовляє гу-

1981 року. Але їх не ввели. Райвиконком тричі виносив з цього приводу свої грізні рішення. Але вони безслідно розчинилися в забрудненій атмосфері. Після того керівники ВО «Львівбудматеріали» почали на постанову колегії Міністерства будматеріалів УРСР і Держкомприроди УРСР про введення в експлуатацію електрофільтрів у 1986 році.

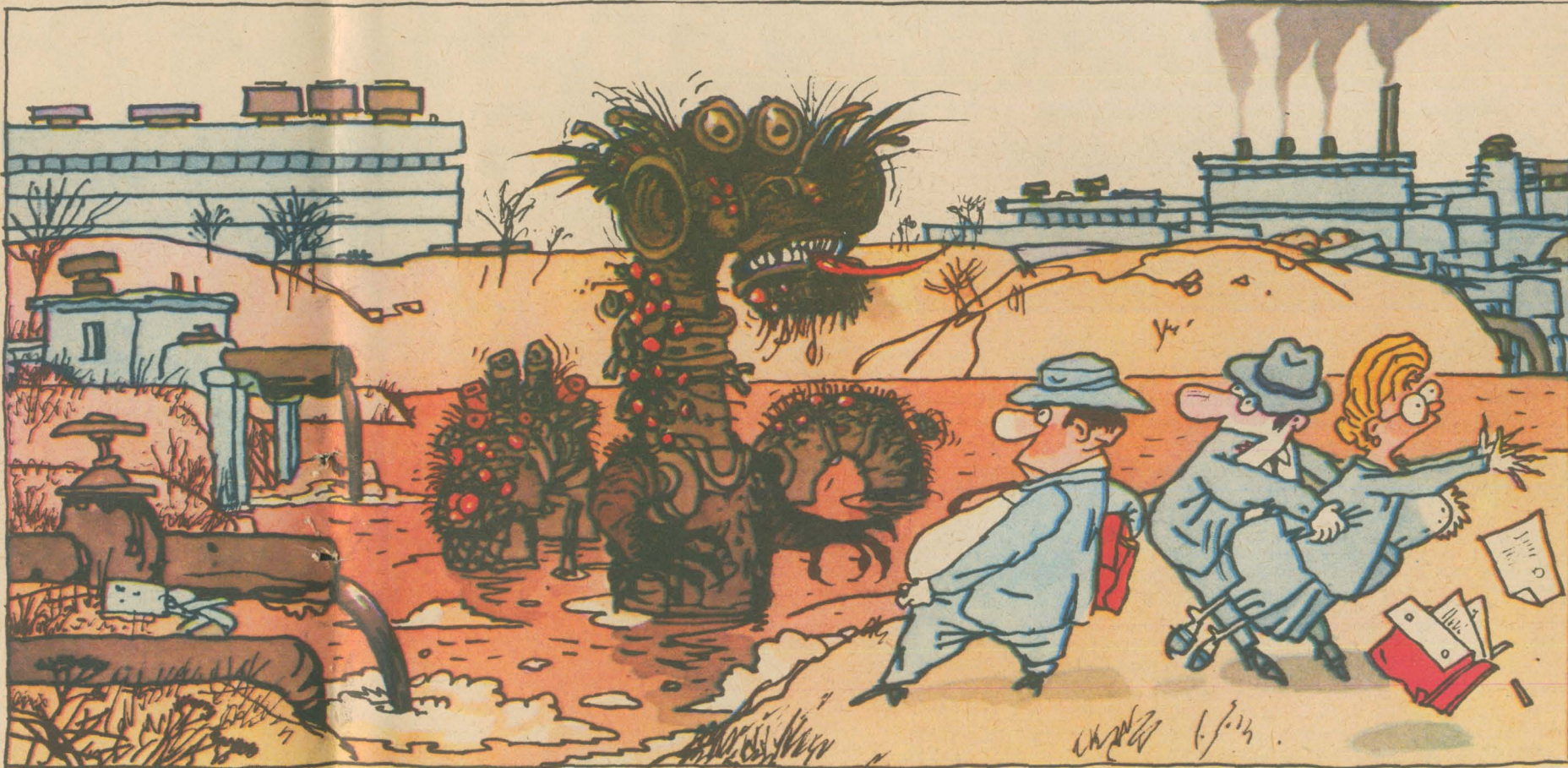
Аж тоді три могутні організації — регіональна держінспекція охорони атмосферного повітря, обласна санепідстанція і обласна інспекція охорони природи — прийняли спільне рішення: закрити дільницю з першого дня нового, 1987 року. Тоді аж генеральний директор об'єднання почав потроху чухати потилицю, писати листи в інстанції, обіцяти, запрягати, що більше не обмане і т. д. По-часу тиск з боку інстанцій. Але обласні природоохоронні організації не здавалися. Потрималися аж три тижні. Але 21 січня все-таки дозволили пустити дільницю. Під клятий об'єднання та інстанцій, що фільтри буде встановлено. Цього разу їх протягом 1987 року таки встановили.

Але це ж шлося не про завод, а лише про одну дільницю одного лише цеху, одного лише заводууправління. А який тиск почнеться, коли закриють цілий завод, уявляєте? Я, приміром, уявляю.

Однак, коли не закривати, то ніхто не кус й не меле. Виконкоми місцевих Рад приймають рішення про винесення підприємства за межі міст, а на ці рішення — нуль уваги. Природоохоронні інспекції та санстанції виносять рішення, зобов'язують, погрожують, а керівники підприємств на те плюють, чим, звісна річ, ще більше забруднюють навколишнє середовище.

Тепер, коли створено Державний комітет охорони природи (швидше б створити його органи на місцях!), коли місцеві Ради депутатів набувають справжньої влади, хочеться вірити — і подібні постанови набудуть не лише символічно-закляувального звучання, а ще й реальної сили.

О. КРУКОВЕЦЬ.

— А ці розумники з охорони природи ще галасують, що у такій воді життя неможливе.

Мал. О. МІХНУШЕВА

МОЖНА КУПАТИСЯ

м. МИКОЛАЇВ. У зв'язку з тим, що численні підприємства скидають неочищені стоки у Південний Буг, річка стала майже непридатною для купання. Місцевий парторгоспекосметичний комбінат «Червоні Вітрила» вирішив змінити ситуацію. Тепер кожен житель Миколаєва може спокійно йти купатися у річці й не турбуватися, що він не відміється від річок промислових барвників. Комбінат додає у свої стічні води, які попадають у Південний Буг, домашню шампуні і відходи миловиробництва.

ЗАЛІЗО — ІЗ ВОДИ

м. ВІННИЦЯ. Жителі міста вирішили порушити клопотання перед республіканським Міністерством геології, аби те спонсало свою розвідувальну експедицію на річці Тяжильку. Вони переконані, що тут можуть виявитися чималі запаси заліза, оскільки у річку попадають виробничі стоки державного підшипникового заводу, в яких вміст заліза у 50 разів перевищує гранично-допустимі концентрації.

УПОВІЛЬНЕНА РЕАКЦІЯ

м. ХАРКІВ. Ще в минулій п'ятирічці Харківський завод кірпівництва мав перебазуватися з проспекту Леніна на інший. Члени об'єднання «Монокристал», щоб не забруднювати навколишнє середовище, вуглекислим газом, використали калієм житловий масив. Але реакція на таке рішення на «Хіміреактиві» виявилася такою повільною, що у харків'ян склалися враження: керівництво цього підприємства живе у іншому місті і дихає іншим повітрям.

Захворів заєць Куцохвіст. Пішов до дятла.

— Полікуй мене, будь ласка.

— А що з тобою?

— Н-не знаю. Як побачу лисицю, трусити починає.

— Так-так. Тук-тук,— обстежив дятел зайця. — Нічого не розумію. Зовні все в порядку. Всередині теж нічого не гримить.

Подумав дятел, почухав лапою дзьоб і порадив:

— Знаєш що, сходи до сича. Хай іще він тебе обстежить.

Сич довго розглядав зайця

ЗАЯЧА ХВОРОБА

через великі сині окуляри.

І сик, і так вертів його. А потім — як кліпне очиськами:

— Ух-ха! Дивно. Усе в тебе на місці, а от одного не бачу.

— Ч-чого?..

— Серця. Де в тебе серце?

— Н-не знаю.

Знову сич почав крутити-вертити зайця.

— О! Бачу!

— Де?

— У п'ятах. Але як воно туди потрапило?

Подивився заєць на сича, признався:

— А я вас злякався.

Довго дивився на зайця сич і головою мудрою хитав.

— Не можу я тобі допомогти,— сказав він. — І ніхто не допоможе.

— А як же бути?

— Сам собі допомагай. Привчайся бути сміливим. Тоді й серце на місце стане, і тремтіння перестанеш.

Василь БИРЮКОВ.

ГОРОБЦІ ПЕЧУТЬ МЛИНЦІ

Рано-вранці горобці
За селом печуть млинці.
А горобенята
Носять дровенята.
А лелеки-вартові
Ні шуліці, ні сови
Не дають літати —
Млинці забирати.

Бравий пекар горобець
За млинцем кладе

млинець —

Свіжий,
Рум'яний,
Ніжний,
Духм'яний!
Молодці горобці!
До вподоби млинці
І лелеці
Й гусаку,
І синиці,
І шпаку,
Півнику рудому
І мені, малому!

Олег ГОЛОВКО.

ЖАР-ПТИЦЯ

Загадка Перченятка

Петрик плаче...

— Що там сталося?

— Ой, в о н а за мною гналась!

Битись так в о н а уміє!..

— Хто вона, не розумію?

— Там жар-птиця прилітала,

Із курми зерно клювала.

Я хотів за хвіст вхопити,

Та не встиг і підступитись,

Як вона — одразу битись...

Петрик виріс не в селі,
Бо ж там знають і малі,
Що коли жар-птиця б'ється,
То, напевне, зветься!

(wənjɪj)

Василь СЛАПЧУК.

ТАЄМНИЙ ОСТРІВ НЕЗВИЧАЙНИХ ПРИГОД.

Пригода друга

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Любі мої друзі! Художник дядя Толя Василенко виїхав у термінове відрядження і не встиг закінчити цю історію. А повернувшись, геть забув, як він її хотів завершити. Тому ми з ним і вирішили звернутися до вас, друзі, щоб ви

допомогли у цьому. Як, на вашу думку, мусять діяти герої цієї пригоди? Напишіть нам, а художник за вашими листами зробить малюнки.

ПЕРЧЕНЯ.

КАРАМЕЛЬ ВІД УПРАВЛІНЦІВ

Нещодавно донецька контора «Укр-оптбакалія» надіслала місцевому об-агропрому прогресивного за змістом листа. Мовляв, у наступному році, хоча він і не високосний, а тому — на цілий день коротший від попереднього, все ж необхідно виготовити кондитерської продукції якомога більше. Щоб, значить, повніше задовольнити потреби споживача у солодкому. Причому, додати йому не якусь там жменю-другу цукерок чи інших ласощів, а майже п'ять тисяч тонн.

Від цієї перспективи агропромівцям чомусь стало гірко. Підсунули їм, так би мовити, солону цукерку. Бо й навіть у високосному році таку прірву солодкого вони все одно не змогли б виготовити. Адже виробнича база кондитерських підприємств об-агропрому спроможна протягом року виробити десь трохи більше 41 тисячі тонн продукції. А тут планують аж цілих 46,4 тисячі! Звідки ж взяли бакалійники оту страшенно прогресивну цифру? Коли їх запитали про це, вони показали пальцем вгору. Мовляв, якщо зі стелі, то — керівної.

І справді, цифру Донецькій оптовій конторі спустила Київська оптова контора. А тієї, у свою чергу, її довів один із підрозділів Держагропрому УРСР. Чи то «Укрпивомищевпром», який протягом останніх трьох років напівофіційно керував харчовою промисловістю об-агропрому, чи то «Укркондитерпром», який також був не проти робити те ж саме. А то, може, й «Укркондитер-міщевпром» — свіжоспечена виробниче об'єднання, що прийшло на зміну «Укркондитерпрому», а заодно й «Укрпивомищевпрому»...

Не запаморочилося ще нашому шановному читачеві від цього виру найменувань? Що ж, нічого дивного. Навіть самі агропромівці не встигають втямлювати, що й звідки реорганізаційного звальється на їхню виконавчу голову. Зате вони твердо знають: від цих словесних кульбтів аж нічого гірше не міняється у низовій ланці. Бо як була харчова промисловість Донецчини розкрадена на місцеву та республіканську, так і залишається. І навіть найсвітліша аналітична голова не спроможна збагнути, чому, приміром, Донецька кондитерська фабрика підпорядкована київським столоначальникам, а розташована за якийсь кілометр від неї харчосмакова, яка виготовляє майже ту ж саму продукцію, — Донецькому об-агропрому? Так само та мудра голова ніколи не здогадається, чому чотири пивоварні заводи з донецькою пропискою керують безпосередньо з берегів Дніпра, а іншими такими ж підприємствами командують місцеві кадри?

Погодьтеся, навіть геній виявиться тут нездатним щось збагнути. Адже з точки зору економічної доцільності це виглядає як нонсенс, тобто — абсолютне безглуздя. Бо республіканський статус цих підприємств аж ніякою стратегічною потребою не виправдовується. Оскільки цукерки однак не стають більш солодкими чи менш дефіцитними, з якої б відстані за їх виробництвом не доглядали — хоч би і за сімсот верст. Пиво теж на смак однакове, хоч із таранькою його пий, хоч із лещем. Та й взагалі, майже вся продукція йде на потребу місцевим споживачам.

Отже час від часу Донецький об-агропром й апелює до київських кабінетів: мовляв, якщо стратегічної потреби немає, а економічний нонсенс у наявності, то чи не краще привести усе

в нормальний стан? Тобто — з'єднати харчову промисловість в одне ціле. Узаконити, так би мовити, її територіальний статус-кво. І керувати нею на місцях, а не дистанційно. Що, цілком зрозуміло, дозволить обійтися без звичного кадрового розмаху по вертикалі.

— Е-е, ні! — традиційно відповідають на це із республіканського Держагропрому.

Втім, не гріх процитувати повністю останнього листа, який нещодавно надійшов до їх обласних колег за підписом першого заступника голови Держагропрому, міністра О. М. Ткаченка. Звичайно, не для того, щоб продемонструвати епістолярний стиль. Просто це зайвий раз позначить нас із аргументами управлінців. Так би мовити, в оригіналі.

«На думку Головних (?) управлінь, — пояснюється в листі, — передача підприємств (харчових, м'ясопродуктих та винопробних) у підпорядкування об-агропрому приведе до погіршення спеціалізації, технологічного керівництва ними, а також забезпечення сировиною, що негативно позначиться на економічних показниках та кінцевих результатах їх роботи, отже, і на соціальному розвитку».

І крапка. І вся, як то кажуть, любов. Шановні управлінці, відразу скажемо, абсолютно праві у своїх пересторогах. Адже в області не заборились би зламати оту привілейованість, яку створюють для підприємств їхні «далекі» керівники.

— Бо що ж то за порядок?! — наголошує директор Донецької харчосмакової фабрики Л. З. Ковтун. — На кондитерській фабриці 80 відсотків устаткування із чистого імпорту, а у нас тільки якихось два-три!

— Тобто для «своїх» підприємств Держагропром — рідний батько, а для наших — вітчим, — підтримує його начальник об-агропрому Г. Я. Рубан. — Не випадково ж устаткування та сировина хоч і йдуть через спільну з нами базу комплектації, та не всім однаково... Нам, приміром, перепадають тільки «залишки». Тож і не дивно, що забезпе-

чують нас лише десь на відсотків сім-десять.

— Відносно ж отого «технологічного керівництва» на відстані — то це стара кабінетна казочка для непосвячених, — доповнює заступник голови об-агропрому С. І. Селезньов. — Невже на підприємствах немає інженерних служб, щоб розібратися, що та до чого? Хіба не живе-поживає в столиці «Укр-харчозбутсировина», щоб із нею вирішувати проблеми постачання — без усіляких там об'єднань та головок? Краще б уже відверто визнали, що передача підприємств нам негативно позначиться на збереженні штатів там, у столиці...

Як бачимо, економічний нонсенс має цілком бюрократичний сенс. Численна керівна надбудова хоче за всіляку ціну утриматись. Тому й мерехтять в очах ті найменування. Іде активне, хоча й без відриву від крісел, переливання управлінців із Головних управлінь у начебто виробничі об'єднання, де вони вже не підлягають скороченню. Отож і «доводить до відома» Донецькому об-агропрому начальник «Укркондитерпрому» С. А. Мироненко, що з середини листопада він уже не начальник, а генеральний директор об'єднання, хоча, власне, того ж самого «прому».

Коротше, зміна вивіски відбулася. Тому не дивно, що відтепер, наприклад, Маріупольський пивоварний завод підпорядковується Донецькому об'єднанню, зліпленому на базі чотирьох місцевих підприємств. Те, у свою чергу, — свіженькому «Укрмінводпиво-прому». А той — головному управлінню харчової промисловості Держагропрому. Яке, до речі, також має свого куратора в особі одного із заступників голови республіканського комітету.

Отже, що тут маємо замість бажаної системи управління із двох ланок? Навіть не враховуючи далекої агропромівської Москви...

Мимохіть напрошується думка про непересічну плодючість керівного апарату. Мабуть, не за горами той час, коли на одну пляшку «Жигулівського» буде по два столоначальники. Якщо, звичайно, усе й надалі вирішуватимуть аргументи «Головних (?) управлінь». А то й на одну карамельку по троє. Якщо й надалі кондитерам плануватимуть зі стелі. Причому стелі настільки високої, що аж голова паморочиться і втрачається почуття реальності.

А. НАУМОВ.

Донецька область.

Друже перче!

Не знаємо, як там у Києві, а в наших краях про тих, хто не додержує слова й хутко забуває про власні обіцянки, кажуть так: «Як у баби Наталки — самі нахвалки»...

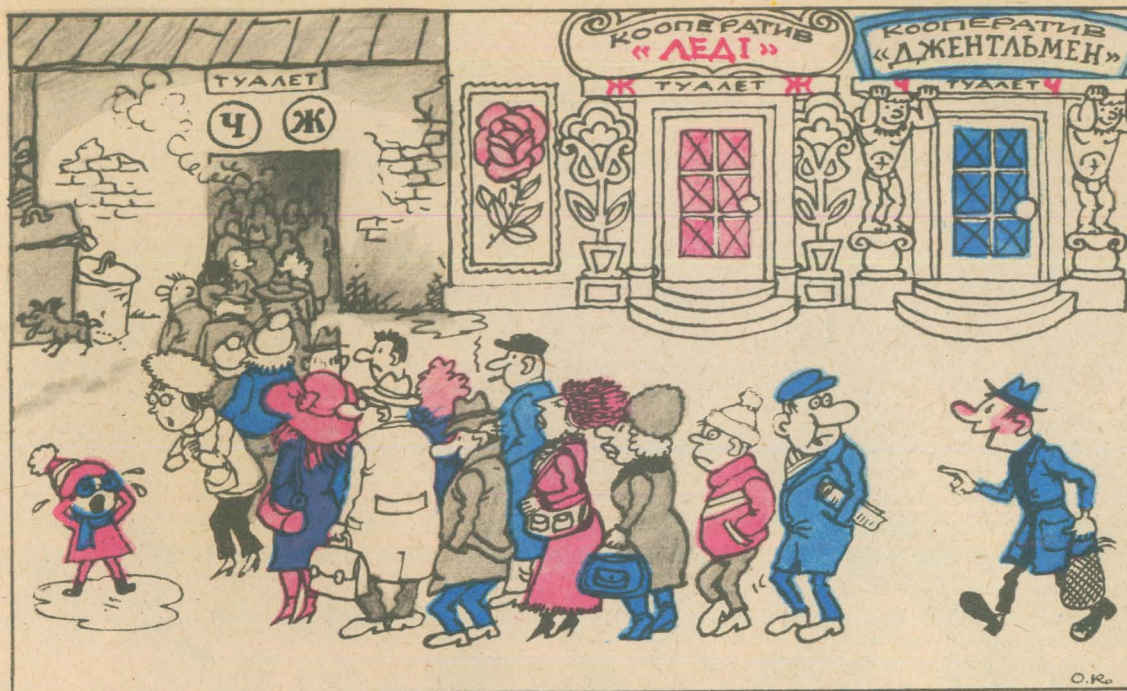
Довгий час у нашому клубі панувало повне затишшя — приміщення «магало нагального ремонту. А його якраз ніхто й не хотів робити. Поскаржилися ми на таке неподобство до обкому профенілки працівників культури. Там на скаргу прореагували, перевірку зробили, присоромили місцевого керівництва за те, що «приміщення клубу в запущеному стані й довго не ремонтується». А заодно поперед-

ли, що з часом проведуть перевірку повторну і поцікавляться, як працює відремонтований клуб. Ожила наша молодь, повеселішала. Минали місяці. Зі скрипом рипом, з порушенням строків клуб усе-таки відремонтували. А далі?

Перче, ти вгадав. Нахвалки про повторну перевірку так і лишилися нахвалками. Клуб як не працював, так і не працює, понад рік — на замку.

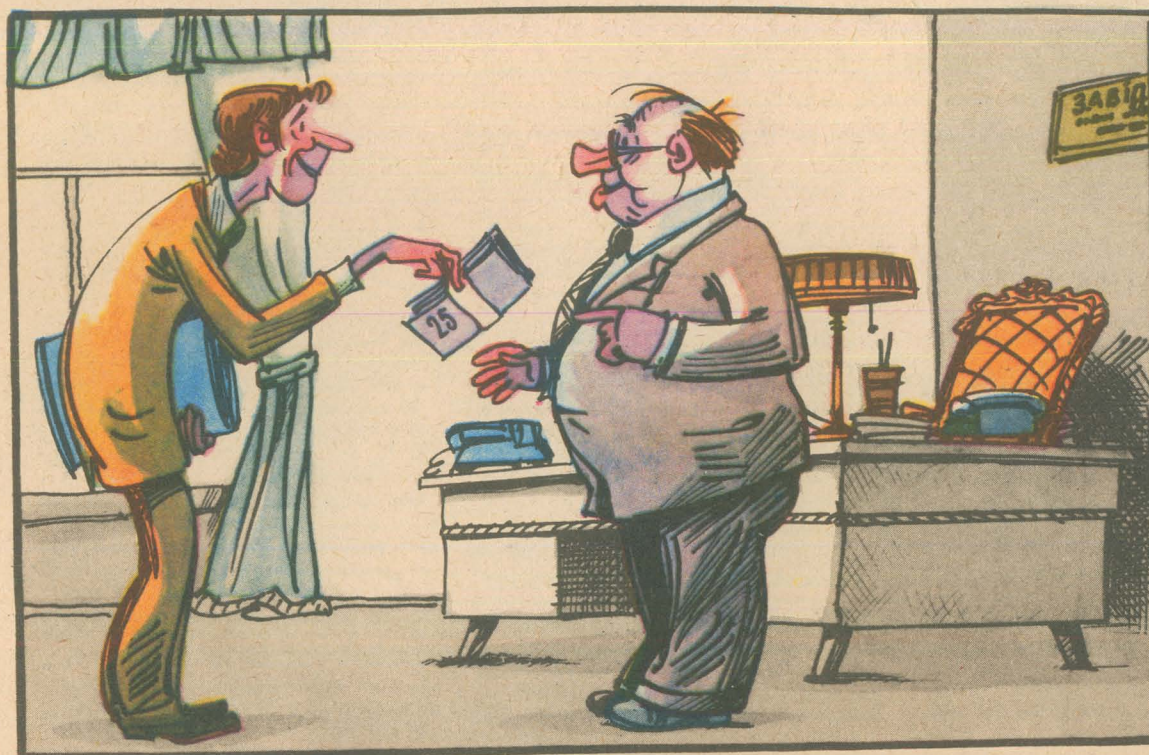
Молодь села Гориньград-11 (15 підписів).

Ровенський район
Ровенської області.

— Куди це така черга?
— У безплатний туалет...

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Ви що — хабаря пропонуєте?
— Що ви, Семене Семеновичу, це просто благодійний внесок у ваш фонд.

ВИДНО

Невтомний винахідник Веремій
Сконструював цікавий прилад свій.
Показує начальнику Хомі
І каже: «Ось, погляньте-но самі,
Я винайшов штуківину одну:
Із нею — усе видно крізь стіну!..
Просив би, бо ж потреба в ньому є,
Пустити в діло це дитя моє»..
А той йому: «Навіщо нам воно?
Мені і так все видно крізь вікно».

ОБМІН ДУМКАМИ

Хома не поскупився на десятку

Й купив шикарну імпорتنу краватку.
Ярема каже: «Друже, за ці гроші
Ти б краще вже купив собі калози».
«Купив би, — відповів той Веремію, —
Та соромно ж чіпляти їх на шию!»

ДИПЛОМАТИЧНА ВІДПОВІДЬ

Ярема стрів Хому: «Вітаю, брате!
Позич мені півсотні до зарплати».
«Позичив би, — одказує Хома, —
Та зараз грошей при мені нема».
«А вдома як?..» — той натякнув дружкові.
«А вдома... слава богу, всі здорові!»

Костянтин СЕРГІЄНКО.

м. Одеса.

Моїм сусідом по кімнаті у санаторії виявився досить дивний чоловік. Високий, довготелесий, в окулярах, він ходив навшпиньках, притискався до стіни, по кімнаті пересувався тільки боком, наче боявся когось зачепити. Одного разу я делікатно запитав, чому він так дивно поводить. Чоловік розгубився, зникнув, а потім почав розповідати:

ФІЗІОТЕРАПІЯ
НА П'ЯТАЧКУ

— Оця клята закомплексованість — ніяк не можу позбутися — прив'язалася, мов мара. Ось послушайте. Потрапив я до фізіотерапевтичної лікарні № 20, що в Києві на Подолі. Начувся, що лікарі там хороші. Прийшов я ото в приймальний pokій, чи то ординаторську. А там — не протовпитися. У малюсінській кімнатці чотири лікарі приймають своїх пацієнтів. Лець протиснувся до свого лікаря. Обстежує він мене і все просить якомога сильніше дихати, а то не може зрозуміти, чи то я дихаю, чи пацієнт, якого приймає поруч інший лікар. Заповнив лікар мою картку і направив у палату. Моє місце у кутку, біля вікна. Та дістатися туди нелегко. Треба бокаса йти і живіт утягувати, бо ліжка дуже щільно стоять одне від одного. Або поверх них переступати. Один товстун застряг у проході між ліжками і ні сюди, і ні туди. Всією палатою визволяли його. Повклалися спати. Серед ночі хтось зацідив мені у вуха. Виявляється, один хворий уві сні ненароком відкинув руку та й влучив у мене.

У палаті й так тісно, на одного хворого припадає місця утричі менше допустимої санітарної норми, а тут уночі ще більшу тісноту почали створювати таргани, що повлазили із щілин і закапелків.

Вранці пішли на процедури, різними там лікувальними грязями обмазуватися. Але й ці процедурні кімнатки не розраховані на таку кількість хворих, тому й процедури проводилися у пришвидшеному темпі. Раз, два — готовий. Давай, хто наступний? Гав не лови, чергу втрапиш.

Пішли на фізкультуру в спортзал. А той спортзал — легко перестрибнути від однієї стіни до другої. Руки можна піднімати тільки вперед і вгору, а в сторони — ніні, щоб ненароком не травмувати сусіда. Тому інструктор з лікувальної фізкультури, щоб не створювати надмірної товкотнічі, просто стала давати завдання «додому». Пішов я на лікувальний душ, а в душову заходити якось боязко — теж тіснота.

Тоді пішов я до головного лікаря Анатолія Степановича Яковенка. Так і так, мовляв, кажу, як же ж у такій тісноті лікуватися можна? А головний лікар мені відповідає: ми це самі добре бачимо. Надбудувати третій поверх не дозволяють архітектори, спорудити нові приміщення теж не можемо — території обмаль, та й ту, яка є, почав прихоплювати завод, розташований поруч. Кошти на ремонт виділяють шефські підприємства, а тих коштів вистачає лише для ремонтної косметики. А міськздорвідділ і Міністерство охорони здоров'я УРСР навіть у планах не передбачають будівництво нової фізіотерапевтичної лікарні.

Я — у міськздорвідділ, міністерство охорони здоров'я. Чому ігноруєте лікування природними засобами? А там мені такої заспівали: знаєте, тепер перебудова у системі охорони здоров'я, стільки справ, стільки клопоту, то хіба доходять руки до якоїсь там водоликарні? Ми тільки й думаємо, як би поліпшити медичне обслуговування, а ви нам про якусь там тісноту!

Ото пройшов я курс лікування і тепер не можу ніяк позбутися закомплексованості, якої набув у фізіотерапевтичній лікарні. Очевидно, і в Київському міськздорвідділі, і в Міністерстві охорони здоров'я УРСР деякі працівники теж не можуть позбутися якоїсь закомплексованості. Тільки не збагну: звідки вона у них могла взятися?

Розповідь колишнього пацієнта
Київської фізіотерапевтичної
лікарні № 20 записав В. БУЛАВКО.

м. Київ.

Р. С. Коли фейлетон готувався до друку, про деякі з причин неймовірної тісноти у лікарні стало відомо як колишнім, так і майбутнім пацієнтам. Про це повідомляв читачам «Перець» у № 13 за минулий рік. А нещодавно ми дізналися, що в січні цього року Київський міськздорвідділ передав фізіотерапевтичну лікарню № 20 під керівництво і тверду руку міської лікарні № 15. Щоправда, площа фізіотерапевтичного (тепер уже) відділення від цього не зросла. Тож новому керівництву, як кажуть, і карти в руки, бо ж нова мітла має по-новому і мести.

В. Б.

КІНЕЦЬ ОДНІЄІ ТАЄМНИЦІ

У старій добрій Англії діють закони, ухаалені двісті, навіть триста років тому. Сьогодні вони здаються чудернацькими, але традиції є традиції!

Втім, останнім часом і традиції доводиться іноді задкувати перед життям — деякі з тих застарілих законів скасовуються. От, наприклад, вирішено скасувати закон про... секрет чаю. Отого, що його можна попити в буфетах державних установ Великобританії.

Річ у тім, що сорт того чаю і спосіб його приготування — державна таємниця, за розголошення якої винні можуть бути покарані згідно зі спеціальною статтею кримінального кодексу.

Деякі англійські урядовці вважають, що краще було б залишити все так, як було: не слід так легко відмовлятися від усталених традицій.

ЗІЖ САМ!

Нарешті дожилися ми до того часу, коли говорити похвали про гідний зарубіжний досвід за гріх не вважається. Його уже навіть переймати можна. Звичайно, критично осмисливши.

Отож — про досвід. Зі сфери, сказати б, громадського харчування.

Ресторан «Тузга», що в туніському портовому місті Бізерта, од клієнтів не має відбою. Годують там — як у рідній мамі. І сім шкур за це не луплять: ціни досить помірні.

Але не тільки цим зажив ресторан надзвичайної популярності. Штука ще й у тім, що в ньому цікавий

порядок заведено. Коли якась страва відвідувачеві не сподобається, вона тут же, при ньому, повинна бути з'їдена кухарем, який її приготував; якщо клієнтові не сподобається весь обід, то в такий же спосіб упоратися із тим обідом належить уже шеф-кухарю. За ці страви клієнти не платять.

Як повідомляє агентство Рейтер, випадку зловживання відвідувачами своїми правами не було жодного за всі десять років існування ресторану...

Цікаво, звичайно, було б, якби і наш якийсь ресторан цей досвід перейняв.

ПРОСВІЩАЙТЕСЯ, ДІТКИ!..

Повідомлення іспанського агентства ЕФЕ дає підстави сказати, що в Ізраїлі педагогічна думка на нову, ніким не торовану стежку вискочила.

Тамтешніх школярів, як можна сподіватися, це дуже до науки приохотить. Хай і не поспіль до всієї шкільної науки, а до специфічної (яка, до речі, досі нічого спільного зі шкільною не мала), але й це вже — не абищо. Тим паче, що робиться воно, якщо судити з авторитетних записок високопоставлених фахівців, для того, щоб іще більше розбурхати дитячу думку, а самих дітей надійно до трудового колективізму прилучити.

Отже, якщо когось із учнів закоротить у класі в карти перекинутися, то гайтися вже не треба — тепер це можна робити одверто, не боячись, що од учителя на горіхи перепаде. Більше того, вчителю навіть рекомендується

І СМІХ, І ГРІХ

навчати школярів бриджу — відомої картярської гри.

Справа взагалі надійно на ноги ставиться: міністерство освіти та культури Ізраїлю навіть радить організовувати клуби юних картярів і проводити чемпіонати з бриджу. Це, за переконанням працівників міністерства і самого його глави, розвиває дитячий інтелект і прищеплює навички «спільної праці».

Оскільки, як свідчить життя і світовий шкільний досвід, у певній частини учнів потяг до гральних карт буває навіть сильніший, ніж до карт географічних, то можна з певністю сказати, що на цій ділянці просвіти слід очікувати неабияких успіхів.

НАЧУВАЙТЕСЯ, НЕВІРІ!..

І хто б міг подумати?! У США, країні такій релігійній, раптом грішників дуже побільшало! У кожному разі, якщо послухати Пола Робертсона.

Річ у тім, що цей галасливий телепроповідник теж претендував на крісло президента Сполучених Штатів, але ще на самому старті передвиборного марафону вибув, як-то мовиться, із гри — дуже вже непопулярна, як на теперішні часи, була в нього політична програма: ніякого ядерного роззброєння, ніяких договорів із Радянським Союзом про ліквідацію ракет і взагалі — нічого такого подібного!

І от коли надії войовничого пропо-

відника пролізти в Білий дім провалилися, він узявся всіх, хто відмовив йому в довірі, звинувачувати у «гріховній безбожності». Бо, якщо вірити Робертсону, ядерна зброя — богоугодна річ.

Але більшість американців, також і віруючих, не ймуть цьому віри. От і потягло розпасійованого «служу божого» клясти своїх співвітчизників та наклепати на них карі господні. Що він і робить, перед телевізійними камерами.

НЕ ТІЛЬКИ ЛЮБОВ...

Що любов здатна чудеса творити, давно відомо; цим уже нікого не здивуєш. Але ось що сталося в Саудійській Аравії.

Мавши п'ять літ, одна тамтешня дівчинка оніміла. Коли вона з дівчинки дівчиною стала, коли двадцять п'ять виповнилося дівчині, батьки підшукали жениха.

Звісно, якщо жениха доводиться підшукувати, та ще й для зобов'язаної долею нареченої, то, на жаль, є не дуже багато шансів на те, що це буде юний принц мальований. Але той кандидат у чоловіки німої був не тільки одвіч старший од неї, а й геть-таки негарний. І от, коли охоплені передвесільними клопатами батьки взялися якось обговорювати майбутню весільну церемонію, дівчина раптом вигукнула: «Про це й мови не може бути! Я нізащо не вийду за нього заміж!» І з тієї миті її німоту ніби рукою зняло.

Диво та й годі. Хоча любов при всьому цьому навіть і не гостювала.

«ХУАНХЕ НА ПОДІЛЛІ» («Перець» № 17 за 1988 рік)

Виятково терпляче редакція чекала відповіді з Тернопільського облвиконкому на цей фейлетон, у якому розповідалося про сумну долю річки Збруч у межах міста Підволочиська. Терплячість пояснюється тим, що ми усвідомлювали: за один місяць, відведений законодавством для реагування на виступи преси, не можна виправити того, що натворили за багато років.

Відповідь за підписом заступника голови облвиконкому В. М. Олійника надійшла аж у перших числах лютого 1989 року. У ній критика визнається справедливою. З метою припинення скидання в річку Збруч неочищених стоків у Підволочиську в 1988 році завершені і здані в експлуатацію загальноміські очисні споруди. До них підведено каналізаційну систему фабрики шкіряних виробів. Підволочиський молокозавод будує насосну станцію та каналізаційний колектор від заводу до очисних споруд міста. Переобладнано відстійники на Дорофіївському міжгосподарському підприємстві по виробництву яловичини, тут налагоджено своєчасне вивезення гною на поля.

25 січня 1989 року на засіданні облвиконкому розглянуто питання природоохоронної роботи в області, заслухано звіти ряду керівників обласних організацій. Зобов'язано райвиконкоми та керівників підприємств і організацій розробити програму будівництва, реконструкції та забезпечення нормальної роботи очисних споруд на підприємствах і в комунальному господарстві, а також екологічного захисту малих річок, встановити конкретні строки виконання цих робіт по кожному об'єкту, забезпечити повне освоєння виділених на природоохоронні заходи коштів.

Тішимо себе надією, що, коли вищена-

вана програма буде розроблена, облвиконком відважиться на ще відчайдушніший крок: доб'ється, щоб вона була реалізована.

ПОВНА ВІДПОВІДНІСТЬ ЕТАЛОНУ

У Київському облвиконкомі завершилася нарешті титанічна робота, яку увінчав своїм підписом заступник голови виконкому К. Фурсов і відправив у редакцію.

Протягом кількох місяців найвідповідальніші працівники апарату зважували кожне слово, щоб, зрештою, зупинитися на такому варіанті:

«Критичні матеріали, опубліковані в фейлетоні «Законспірована діяльність» в 18-му номері Вашого журналу за 1988 рік, розглянуті в обласних управліннях, організаціях та в облвиконкомі.

Намічені заходи, виконання яких дозволить значно поліпшити комунальне, торговельне, побутове, транспортне обслуговування жителів м. Вишневий.

Іх виконання контролюється».

Проаналізувавши цю відповідь, експертна комісія досвідчених фахівців слова і діла одноголосно дійшла висновку, що вона повністю відповідає еталону відписки. З чим і вітаємо товариша Фурсова.

«ЛІМІТ НА ЗДОРОВИЙ ГЛУЗД» («Перець» № 19 за 1988 рік)

У читацькому листі під таким заголовком порушувалося питання безглуздості з вирішенням квартальних лімітів на газ. Приміром, Вінницьке АТП-10555 у квартальний ліміт уникло, ще й сім тисяч кубометрів газу заощадило, проте в підсумку змушено було платити за перевитрату. Бо воно, бачте, в окремі дні виходило за межі середньодобових норм витрачання палива, що суворо заборонялося багатьма безглуздими інструкціями. За ними виходило, що зекономив — спасибі, а перевитратив — плати вчетверо більше.

Відгукнувшись на лист, заступник начальника відділу вугільної, нафтової і газової промисловості Держплану УРСР В. М. Огуй повідомив, що, починаючи з цього року, підприємствам встановлюватимуться ліміти тільки як основа для укладання господарських угод. Постачальники і споживачі матимуть можливість, у разі необхідності, відходити від середньодобової норми споживання газу і витрачати його за погодженими диспетчерськими графіками.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

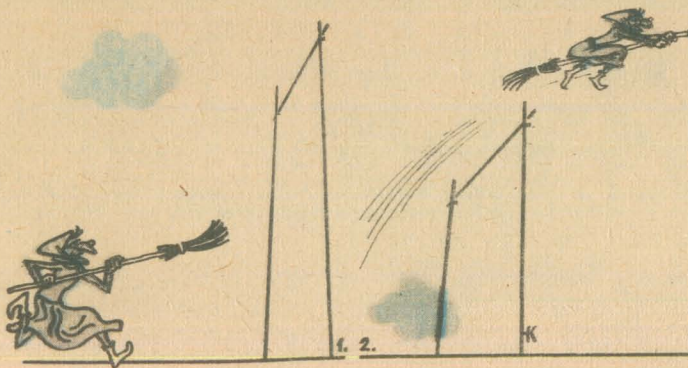

— А пенсія зберігається?!

**Вінна
з перцем**

Мал. М. КАПУСТИ

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Ну, постривайте! Ось переведуть вас на госпрозрахунок.

Мал. В. МУСКИ

Мал. В. САВІЛОВА

ЖАРТИ

- Що це в тебе, Гавриле, якісь гулі та синці під очима?
- А... це ми трохи пожартували з сусідом віч-на-віч.
- То він хоч вибачився?
- Поки що ні, він... у лікарні...

РІЧНИЦЯ

- Скажи-но, Костел, який сюрприз зробиш на мій день народження?
- По-перше, запрошу тебе до ресторану.
- І будемо танцювати, так?
- Так, будемо танцювати. Потім на честь твого сорокаріччя подарую тобі букет із тридцяти гвоздик.

ЗМІНИВ ПОСАДУ

- Я чув, що ти змінив посаду головного інженера.
- Так, змінив.
- Ну й добре. Ти ж агроном, а попхався працювати не за профілем. А зараз де?
- На тому ж підприємстві.
- Ким?
- Директором.

ГУМОР

НАШИХ ДРУЗІВ

Еміль ШАЇН

МАЙСТЕР

- Товаришу майстер, я уже вдруге плачу за ремонт цього телевізора, а він усе одно не працює. Мені здається, що ви його поламали...
- Та ви що? Я його навіть не торкався...

ВИСТАВКА

- Ви з малою дитиною... то вам сюди не можна...
- А що тут відбувається?
- Відкриття художньої виставки.
- Чому ж дітям забороняється подивитись?
- Щоб не поперелякувались...

ЗАЙКА

- Ти весь час так заїкаєшся?
- Коли розмовляю з жінкою, зовсім не заїкаюся.
- Чим це пояснюється?
- Бо товариш тільки вона.

КНИГА ПРОПОЗИЦІЙ

- Будь ласка, дайте мені книгу пропозицій.
- А навіщо вона вам?
- Хочу написати кілька слів про добру поведінку та зразкове обслуговування товаришки Мінодори.
- Нарешті хоч один клієнт не скаржиться на поведінку і обслуговування товаришки Мінодори.
- Пардон, але я не клієнт, а її чоловік.

ПАРІ

- Вчора я тримав із жінкою парі.
- Яке парі?
- Я поклявся, що вона більше не побачить мене п'яним...
- Ну і?..
- І цієї ночі я не ночував удома...

З румунської переклав
Степан КЕЛАР.

Ситуації

БУВАЛЬЩИНА

Того вечора я виступав перед своїми земляками — робітниками Броварського заводу порошкової металургії. Актівий зал «Порошинки» був переповнений. Ні, не тому, що в моїй особі дорогий земляки бачили єдиного поета, який випадково народився під Броварами. Зовсім не тому!

А тому, що багатьом заводчанам автор (себто — я) доводився кумом, сватом, однокласником, товаришем, другом, двоюрідним і троюрідним братом. Оскільки ми давно не бачились, на мене висипали повний мішок неймовірних запитань.

Серед них було і таке — вельми

сакраментальне: «Звідки береться гумор?» Я серйозно відповів: «Для справжнього гумору потрібна смішна і страшна ситуація». І тільки я це сказав — як у ту ж мить зі стелі зривається могутній світильник-лампіон (виробництва Броварського світлотехнічного заводу, де я перед цим відмовився виступати) і... гладить мене по голові. Я натхненно захитався, але не впав. А в залі всі ахнули, зойкнули і — затихли. Я зібрав останні сили, тремтливими руками підняв світильник над своєю гарячою головою і сказав: «Оце вам ситуація». При тому я намагався вичавити із себе бодай хоч неоковирну

посмішку. Помаленьку-потихеньку мої земляки оговтались і почали неприродно гикати.

На другий день свою розпухлу голову я поніс до Броварської районної поліклініки. Аж гульк — (слово «гульк» і «гуля» мають спільний корінь) — назустріч мені підозріло усміхаються три колоритні бабусенці. Я одвернувся і заскрипів зубами. А три бабусі зручно пришвартувались до моєї широкої спини — і почали!

Бабусенція перша: — Дак оце він?

Бабусенція друга: — Еге ж! Еге ж! Це той Микола Сом, що в Києві на поета вивчився.

Бабусенція третя: — Ох і смішило! Ох і чудило!.. Учора виступав на «Порошинці». Дак ви знаєте, що він зробив? Тихесенько, непомітно для всіх заводчан він смикнув якусь ниточку. А світильник як зірветься та як бахне його по голові!.. Ох і сміху було — умерти можна!..

Я знову захитався.

Нещасна гуля застрибала на моїй голові.

Хотілося сміятися і плакати одночасно.

Микола СОМ.

ФРАЗИ

● Погано читав навіть по складах, зате завідував складами.

Володимир ПОЛІЩУК.

● Не хочеш, щоб на тобі їздили — не показуй, що добре підкований.

Петро ЧЕРВІНСЬКИЙ.

● Святе правило: нагрівши — не забудь покаятися.

● Нових працівників на керівні посади здебільшого підбирають за старою пам'яттю.

● Вміти танцювати взагалі — талант, а вміти танцювати під чужу дудку — мистецтво.

● Напевно, у бюрократичній ма-

шині діє все-таки вічний двигун.

● Як важко визнати себе неправим, коли наділений необмеженими правами.

● Дивує не те, що дурні стають начальниками, а те, що розумні знімають перед ними шапки.

Іван СЕНЮК.

м. Житомир.

Сергій СМІРНОВ

САТИРИЧНІ МІНІАТЮРИ

ПО ЗНАЙОМСТВУ

З Вівсом знайомлячись,
так шелотів Вівсюг:
— На вуса намотай: у вівсюму
я твій друг!

А далі... Ну і чудеса:
Росте Вівсюг,
Але нема...
Вівса.

ВЕДМІДЬ-ЕНТУЗІАСТ

Якось Ведмідь, хильнувши
меду чарку,
Зупинився в молодому парку.
Поглянув навкруги

бурмило:
— А дай візьмуся
за корисне діло!
Хекнув і, чманіючи з натуги,
Всю алею поламав на дуги.

МУШИНА МЕТУШНЯ

З Мухи роблять спритники
Слона.
Через те, що з хоботом
вона.

Переклав з російської
М. СКРИПНИКОВ.

ОЙ, НАСІЯВ ЖУРАВЕЛЬ (Стара пісня на новий лад)

Ой, насіяв Журавель
На городі конопель,
А дільничний Пелікан
Каже: — Ах ти ж наркоман!
Володимир КЛЕНЦ.

Страшне перо НЕ В ГУСАКА...

«Правління Старосамбірської райспоживспілки просить одержати цукор в кількості 140 кг. в комбінаті громадського харчування м. Ст. Самбір для харчування тваринників на зимовостійловий період».

(3 листа).
Надіслав М. МАСЛЕЙ.

«Відмічалось, що в даний час у господарстві всі виробничі підрозділи працюють за прогресивними формами організації і оплати праці. 1400 голів овець та 750 голів ВРХ охоплено всіма видами підряду. На сімейно-орендний підряд віддано 123 голови ВРХ, а сімейним підрядом охоплено 50 голів великої рогатої худоби та 40 чоловік — працюючих...»

(3 постанови райвиконкому).
Надіслав О. ГРИГОРАК.

«Кооператив «Медик», вул. Овруць-

ка, 21, виготовляє огорожі на кладовищах та садових ділянках».

(3 об'яви).
Надіслав О. ГОТЕНКО.

«В зв'язку з тим, що на маслозаводі працює автоматична машина для миття пляшок, прохання до всіх покупців і продавців здавати та приймати склотару тільки в чистому вигляді».

(3 оголошення в газеті).
Надіслав М. МАРАК.

«Міське кладовище переїхало на новий масив. Кого похоронять на старому — будуть відповідати».

(3 оголошення).
Надіслав В. РОМАНЧУК.

«Товариші! В минулому році завдяки випуску неякісної продукції ми були змушені сплатити штраф у сумі 150 тисяч карбованців. І лише 80 тисяч нам повернули наші суміжники-постачальники. Тепер становище різко змінилося. У цьому році ми розраховуємо, що 150 тисяч штрафу наші суміжники виплатять повністю».

(3 тексту виступу).
Надіслав В. СТІЛЕЦЬКИЙ.

Друже перче!

Хочу покаятися: я ледь злисно не порушив постанову Ради Міністрів СРСР. Не знаю, що правда, ні її номер, ні дати виходу, та й про зміст маю лише приблизну уяву.

Прочитав мене головний ветлікар Кілійської райветлікарні товариш Бабенко, до якого я звернувся за відповідною довідкою на продаж м'яса з вирощених мною трьох овець. Вісім карбованців за аналіз м'яса з мене взяли, але довідки не дали. Після того, як з'ясували, що м'ясо я маю намір продати у Болграді цієї ж області. Головетлікар так і пояснив: є постанова Ради Міністрів СРСР, яка забороняє вивозити з району тваринницьку продукцію.

Отак, дякуючи йому, не став я порушником. Хоча, чесно кажучи, гризе мене сумнів. По-перше, невже Раді Міністрів більше нема чим займатися, окрім Кілійського району, а по-друге, в тих постановах, які я знаю, немає жодного слова про те, щоб ветлікарні вказували, кому і де продавати вирощене власними руками.

То, може, і не я порушник?

В. РЕШЕТНИК.

с. Шевченкове
Кілійського району
Одеської області.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:

В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Журнал «Перець» № 7 (1289)
(на українському мові)
Видавництво «Радянська Україна».

Здано до набору 01.03.89.
Підписано до друку 20.03.89.
БФ 30091.
Формат 70x108. Папір офсетний № 2.
Офсетний друк. 2,8 умовн.-друку. арк.
14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 2128 000 прим. Зам. 01162.
Ціна 30 к.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

© Журнал «Перець» 1989 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.

Телефони:
приймальні 441-82-14,
відділу листів та скарг
441-89-38, 441-89-37,
художнього відділу — 441-89-11.

Адрес редакції:
252047, Київ-47,
ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали,
треба обов'язково посилатися
на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку
видавництва «Радянська Україна»,
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Леніна комбінат печаті
видавництва «Радянська Україна»,
252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Текст набрано із застосуванням
вітчизняного фотонабірного
комплексу «Каскад»

Теми малюнків цього номера придумали: В. Адамович, А. Василенко, В. Губін, Р. Дружман, Т. Зеленченко, В. Коноваленко, О. Лобода, О. Монастирський, В. Мохов, М. Пишний, В. Половинко, В. Савілов, Л. Телятников.

ШИРЯЄВА

КІТ УЧЕНИЙ

ТРАКТАТ
РЕФЕРАТ
ДИСЕРТАЦІЯ

ПОСЛАМІ
НА ОВОЧЕВУ
БАЗУ

Oxford

— ЧОГО ЦЕ ВІН ЗА НИМ
ТАК ПОБИВАЄТЬСЯ?
— ТАК ТО Ж БУВ ОСТАН-
НІЙ ЗАЄЦЬ У ЦЬОМУ ЛІСІ.

— ЯК ЗАКІНЧИВ
КОНСЕРВАТОРІЮ—
БЕЗ НОГ РОТА
НЕ РОЗЗЯВИТЬ!

— РОЗКОЛЕМО НА
ПЛЯШКУ ВАЛЕР'ЯНКИ!

— Я І ТАВКНУТИ
НЕ ВСТИГ, ЯК
ВИЛЕТІВ
З РОБОТИ...

— ЛЮБИЙ!
Я ТЕБЕ ПОРАДУЮ:
У НАС БУДЕ
ЯЄЧКО!

— Я, БРАТЦІ,
КООПЕРАТИВНИЙ—
ВАМ
НЕ ПО ЗУБАХ!

40 КРБ

— ЩОСЬ У ЖИВОТІ
БУРЧИТЬ...
— ЦЕ, МАБУТЬ, ЙОГО
КРИТИЧНІ
ЗАУВАЖЕННЯ!

Т. ВОВК

ПРИЙОМ
У ОБІДНЮ
ПЕРЕРВУ

— ТА ЯКБИ
НЕ ТИ—Я В
ДАВНО У ЛЮДИ
ВИБИВСЯ!

2